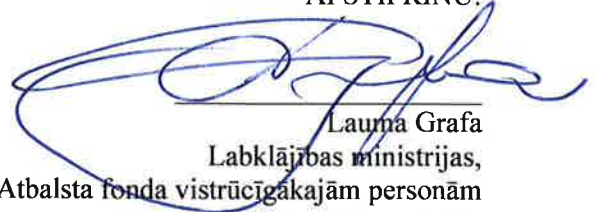

APSTIPRINU:

Lauma Grafa
Labklājības ministrijas,
Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām
vadošās iestādes vadītāja

Datums: 14.06.2019.

GADA ĪSTENOŠANAS ZIŅOJUMS

par 2018. gadā īstenoto darbības programmu “Darbības
programma pārtikas un pamata materiālās palīdzības
sniegšanai vistrūcīgākajām personām
2014.-2020. gada plānošanas periodā”

Izstrādātājs:

Labklājības ministrijas
Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām
personām vadošā iestāde

Rīga, 2019

I. KATRU GADU PIEPRASĀMIE DATI

1. GADA/NOSLĒGUMA ĪSTENOŠANAS ZIŅOJUMA IDENTIFIKĀCIJA

CCI	2014LV05FMOP001
Nosaukums	Darbības programma pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšanai vistrūcīgākajām personām 2014.-2020. gada plānošanas periodā
Versija	2018_01
Atskaites gads	2018
Datums, kad notikusi ziņojuma saskaņošana ar Konsultatīvo darba grupu	06.06.2019.

2. ĪSTENOŠANAS PĀRSKATS

2.1. Informācija par programmas īstenošanas kopējiem rādītājiem attiecībā uz pilnībā vai daļēji pabeigtām darbībām

I. 2018.GADĀ NODROŠINĀTIE FONDA ATBALSTA VEIDI UN TO SAŅEMŠANAS NOSACĪJUMI

1. Atbalsta veidi

- 2018. gadā sniegts šāds Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām (turpmāk – Fonds) atbalsts pārtikas un pamata materiālās nodrošinātības mazināšanai:
 - pārtika:
 - pārtikas preču komplekts individuālai izdarei bez vecuma ierobežojuma (komplekta vērtība 10,99 euro);
 - pārtikas preču komplekti zīdaiņiem un maziem bērniem vecumā no 7 līdz 24 mēnešiem (3 veidu komplekti: 7 – 12 mēneši, 13 – 18 mēneši, 19 – 24 mēneši) (komplektu vērtība 41,38 euro – 53,58 euro);
 - pārtikas preču komplekti zupas virtuvēm gatavo maltīšu nodrošināšanai (komplekta vērtība 60 maltītēm 43,92 euro).
 - pamata materiālā palīdzība:
 - higiēnas un saimniecības preču komplekti bērniem vecumā līdz 18 gadiem (komplekta vērtība 7,32 euro);
 - higiēnas preču komplekti zīdaiņiem un maziem bērniem vecumā no 0 līdz 24 mēnešiem (4 veidu komplekti: 0 – 6 mēneši, 7 – 12 mēneši, 13 – 18 mēneši, 19 – 24 mēneši) (komplektu vērtība 20,04 euro – 57,79 euro);
 - individuālie mācību piederumi bērniem vecumā no 5 līdz 10 gadiem (komplekta vērtība 28,75 euro);
 - individuālie mācību piederumi bērniem vecumā no 11 līdz 16 gadiem (komplekta vērtība 23,62 euro).
 - papildpasākumi:
 - informatīvi pasākumi par papildu iespējām saņemt atbalstu ikdienas problēmu risināšanai vai krīzes situācijās, par nodarbinātības iespējām, izglītības iespējām, sabiedrības veselības veicināšanu, sportu, brīvā laika pavadīšanu, par

- Eiropas Savienības (turpmāks – ES) fondu vai citu ārvalstu finanšu instrumentu projektu ietvaros pieejamiem pakalpojumiem un citiem līdzīgiem pasākumiem;
- individuāls un grupu darbs ar personu vai personu grupām, nodrošinot starpinstitucionālu sadarbību, atsevišķu speciālistu profesionālās konsultācijas un atbalsta grupas vai pašpalīdzības grupas sociālo problēmu risināšanā;
 - neformāli izglītojoši pasākumi praktisku sadzīves iemaņu attīstībai, tai skaitā ēst gatavošanā, veļas mazgāšanā, mājas uzkopšanā, mājsaimniecības budžeta plānošanā, bērnu audzināšanā un darba meklēšanā.

2. Izmaiņas atbalsta veidu nodrošināšanā

2018. gadā, balstoties uz 2017. gadā veiktās aptaujas rezultātiem un atbalsta saņēmēju apmierinātības rādītājiem (2017. gada aptaujā konstatēts, ka atbalsta saņēmēji ir apmierināti ar atbalsta komplektu saturu pilnībā vai lielākoties: ar pārtikas komplektiem individuālai izdarei – 98 % gadījumu, ar pārtikas komplektiem zīdaiņiem un maziem bērniem – 90 %, ar higiēnas un saimniecības preču komplektiem – 100 %, ar higiēnas un saimniecības preču komplektiem zīdaiņiem un maziem bērniem – 99 %, ar skolas preču komplektiem – 100 % gadījumu), netika mainīts saturs esošajiem atbalsta komplektiem.

3. Nosacījumi Fonda atbalsta saņemšanai

- 2018. gada pirmajos trijos mēnešos, tāpat kā līdz šim, Fonda atbalsta saņēmēji bija ģimenes (personas) ar trūcīgās personas statusu vai krīzes situācijā nonākušas personas.
- 2018. gada 27. februārī tika pieņemti grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumos Nr. 727 “Darbības programmas “Pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšana vistrūcīgākajām personām 2014.-2020. gada plānošanas periodā” īstenošanas noteikumi”, kas paredzēja, ka Fonda atbalstu no 2018. gada 1. aprīļa var saņemt arī maznodrošinātas ģimenes (personas), kuru vidējie ienākumi mēnesī nepārsniedz 188 *euro*.
- Ar iepriekš minētajiem MK noteikumu grozījumiem vienkāršoti Fonda atbalsta komplektu izsniegšanas nosacījumi attiecībā uz komplektu saņemšanas biežuma ierobežojumu – turpmāk ģimene (persona) attiecīgās sociālā dienesta izsniegtās izziņas derīguma termiņa laikā var saņemt atsevišķus komplektus vai visu pārtikas, higiēnas un saimniecības preču komplektu skaitu uzreiz, nevis vienu komplektu kalendārā mēneša laikā, kā tas bija noteikts iepriekš.
- Pārējie Fonda atbalsta nosacījumi pārtikas preču komplektu, higiēnas un saimniecības preču komplektu un individuālo mācību piederumu komplektu saņemšanai nav mainījušies.

II. PĀRTIKAS UN PAMATA MATERIĀLĀS PALĪDZĪBAS NODROŠINĀŠANAS PASĀKUMI 2018. GADĀ

1. Vispārīgā informācija

- Pārtikas un pamata materiālās palīdzības komplektu uzglabāšanu un izdali, gatavo maltīšu izdali, kā arī papildpasākumu īstenošanu 2018. gadā nodrošināja 28 partnerorganizācijas (turpmāk – PO), t.sk. 13 pašvaldības un to iestādes, 12 biedrības un nodibinājumi un 3 reliģiskās organizācijas 28 līgumu ietvaros. Visas PO tika atlasītas trešā atklātā konkursa rezultātā, līgumi par darbību īstenošanu noslēgti 2018. gada 1. ceturksnī.
- Kopumā visā Latvijas teritorijā 2018. gadā bija 458 pārtikas un pamata materiālās palīdzības izdales vietas un 23 maltīšu izdales vietas. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, atbalsta izdales vietu skaits ir nedaudz samazinājies (2017. gadā tas bija 474). Turpretī

maltīšu izdales vietu skaits pieaudzis (2017. gadā – 16). Negatīvu ietekmi uz atbalsta pieejamību tas neatstāja, jo tika slēgtas izdales vietas novada pagastos, kur bija mazs apkalpojamo personu skaits. Tika nodrošināta atbalsta sniegšana vistuvāk atbalsta saņēmēju dzīves vietām, ko apliecina 2018. gadā veiktās aptaujas rezultāti: atbalsta saņēmēju nokļūšanai atbalsta komplektu saņemšanas vietā jāmēro vidēji 3,1 km. 2017. gadā šis rādītājs bija nedaudz augstāks – 3,5 km.

- Fonda pārtikas preču komplektēšanu un piegādi PO 2018. gadā nodrošināja AS “Dobeles Dzirnavnieks” un SIA “Lat Eko Food”, higiēnas un saimniecības preču un higiēnas preču komplektēšanu un piegādi nodrošināja SIA “Sanitex”, bet individuālo mācību piederumu komplektēšanu un piegādi nodrošināja AS “Hermess”. Visi piegādātāji izraudzīti atbilstoši publiska iepirkuma normatīvajam regulējumam.
- 2018. gadā kopumā Fonda atbalsts nodrošināts 5 598 708 *euro* apmērā, t.sk. pārtikas un pamata materiālajai palīdzībai kopā 5 301 062 *euro*.
- No Fonda darbības programmas īstenošanas uzsākšanas brīža līdz 2018. gada beigām Fonda atbalsts nodrošināts 19 085 481 *euro* apmērā jeb 40 % no darbības programmas atbalsta kopējās finanšu apropriācijas.
- Eiropas Komisijai (turpmāk – EK) 2018. gadā deklarēti kopumā 5 407 219,69 *euro*, no kuriem EK ir atmaksājusi valsts budžetā 4 560 316,07 *euro*.

2. Pārtikas atbalsta raksturojums

- Informācija par pārtikas preču komplektiem individuālai izdarei bez vecuma ierobežojuma:
 - 2018. gadā pārtikas preču komplektus individuālai izdarei bez vecuma ierobežojuma saņēmušas 65 657 unikālās personas (2017. gadā – 60 482 unikālās personas).
 - Fonda atbalsta potenciālo saņēmēju skaits 2018. gadā ir proporcionāls tam cilvēku skaitam, kam piešķirts:
 - trūcīgās personas statuss;
 - no 2018. gada 1. aprīļa maznodrošinātas personas (kuras vidējie ienākumi mēnesī nepārsniedz 188 *euro*) statuss (skat. informāciju šī ziņojuma I sadaļas 3. punktā).
 - Fonda pārtikas komplektus individuālai izdarei bez vecuma ierobežojuma 2018. gadā faktiski saņēma 93,14 % no visām personām (70 495 unikālās personas), kurām 2018. gadā piešķirts viens no iepriekš minētajiem statusiem.
 - Salīdzinot ar darbības programmas īstenošanas uzsākšanu 2015. gadā, redzams, ka par 11 % ir pieaudzis Fonda pārtikas preču komplektus individuālai izdarei bez vecuma ierobežojuma saņēmušo unikālo personu īpatsvars no visām personām, kurām būtu tiesības saņemt attiecīgo atbalstu (2015. gadā – Fonda pārtikas preču komplektus saņēma 83,6 % no visām trūcīgām personām, 2016. gadā – 89,4%, 2017. gadā – 97,1 % un 2018. gadā – 93,14 % no visām unikālām personām ar tiesībām saņemt Fonda atbalstu). Tas ļauj secināt, ka personu informētība par Fonda atbalstu ir ļoti augsta un Fonda atbalsts sniegts gandrīz visām potenciālajām mērķa grupas personām, kurām ir tiesības saņemt Fonda atbalstu.
 - Kopumā 2018. gadā izdalīts 312 221 pārtikas preču komplekts (2017. gadā - 322 571 komplekts). Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, 2018. gadā lielāks unikālo personu skaits ir saņēmis mazāku komplektu skaitu.
 - Tas skaidrojams ar šādiem aspektiem: 1) 2018. gada pirmajos trijos mēnešos tiesības uz Fonda atbalstu bija tikai saņēmējiem ar trūcīgās personas statusu, kuru skaits strauji kritās; 2) atšķirības starp trūcīgās personas statusa ilgumu un maznodrošinātas personas statusa ilgumu (trūcīgo statuss vidēji ilgst 9 mēnešus, bet maznodrošinātas personas statuss – 6 mēnešus). Izrietoši personai atbalsta

saņemšana ir īslaicīgāka, kam rezultātā ir ietekme uz unikālo personu biežāku mainību; 3) maznodrošinātām personām tiesības uz Fonda atbalstu bija tikai no 2018. gada otrā ceturkšņa.

- Informācija par pārtikas preču komplektiem bērniem vecumā no 7 līdz 24 mēnešiem:
 - 2018. gadā 1 172 bērni vecumā no 7 līdz 24 mēnešiem saņēmuši papildus pārtikas preču komplektus (2017. gadā – 951 bērns). No visām personām (1 331), kam 2018. gadā bija tiesības uz Fonda atbalstu, 88 % to ir saņēmušas. Šī atbalsta izdales pirmajā gadā – 2017. gadā šis rādītājs bija 81,1 %, kas liecina par atbalsta aktualitātes un informētības paaugstināšanos.
 - Kopumā 2018. gadā izdalīti 4 705 komplekti (2017. gadā – 5 960 komplekti). Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, 2018. gadā lielāks unikālo bērnu skaits ir saņēmis mazāku komplektu skaitu. Iemesli varētu būt skaidrojami, līdzīgi kā gadījumā ar pārtikas preču komplektiem individuālai izdarei, ar maznodrošināto personu statusa ilguma atšķirībām salīdzinājumā ar trūcīgās personas statusa ilgumu.
- Informācija par gatavajām maltītēm un pārtikas preču komplektiem zupas virtuvēm:
 - 2018. gadā 5 315 personām nodrošinātas 330 060 gatavās maltītes zupas virtuvēs. Kopumā zupas virtuvēm piegādāts 5 501 pārtikas preču komplekts.
 - Salīdzinot ar 2017. gadu, izsniegto maltīšu skaits pieaudzis par 7,5 % (2017. gadā izsniegtas 307 170 maltītes). Savukārt maltīšu unikālo saņēmēju skaits 2018. gadā palielinājās par 18,6 % salīdzinājumā ar 2017. gadu (4 482 personas).
 - Minētie rādītāji ļauj secināt, ka pieprasījums pēc pārtikas atbalsta maltīšu izdales vietās saglabājas augsts. Pateicoties 2018. gadā paplašinātajam zupas virtuvju tīklam (to skaits palielinājās no 16 maltīšu izdales vietām 2017. gadā līdz 23 vietām 2018. gadā), nodrošināta iespēja sniegt šo atbalstu tajās teritorijās, kur līdz šim tas netika sniegts. Rezultātā tas ietekmēja maltīšu unikālo saņēmēju skaita pieaugumu, kas faktiski parādīja, ka to personu skaits, kas valstī pakļauts nabadzības riskam, ir augsts. Statistikas dati parāda, ka nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju īpatsvars Latvijā pēdējos gados ir samazinājies no 30,9 % 2015. gadā (ES vidēji – 23,8 %) uz 28,2 % 2017. gadā (ES vidēji – 22,4 %), tomēr tas bija sestais augstākais starp visām ES dalībvalstīm. Turklāt šis rādītājs vecāka gadagājuma cilvēku vidū (65+) pēdējos trijos gados pārsniedz ES vidējo rādītāju vairāk nekā divas reizes, 2017. gadā sasniedzot 43,9 % (ES vidēji – 17,1 %). Nabadzības riskam 2016. gadā bija pakļauti 22,7 % iedzīvotāju vecumā no 50 līdz 64 gadiem, kuru skaits 2017. gadā pieauga par 1,1 procentpunktu. Iedzīvotājiem vecumā 65+ šis rādītājs 2016. gadā bija 39,9 %, bet 2017. gadā – 45,7 %. Vissliktākā situācijā bija tie vecākā gadagājuma iedzīvotāji, kuri dzīvoja vieni: 2016. gadā to bija 72,8 %, bet 2017. gadā – 74 %. Līdzīgi arī iedzīvotāju dziļas materiālās nenodrošinātības rādītāja izmaiņas Latvijā liecina par situācijas uzlabošanos (no 16,4 %, 2015. gadā uz 11,3 % 2017. gadā), taču rādītājs joprojām divas reizes pārsniedz vidējo rādītāju ES (2017. gadā – 6,6 %). Visvairāk dziļai materiālajai nenodrošinātībai bija pakļauti pirmspensijas iedzīvotāji (2017. gadā – 15,5 %) un ģimenes, kurās bērnus audzina viens vecāks (2017. gadā – 18,6 %).
 - Iepriekš minētos statistikas datus apstiprina arī 2018. gadā aptaujas rezultātā iegūtais Fonda atbalsta saņēmēju sociāli demogrāfiskais profils, kas parāda, ka 52,5 % zupas virtuvju apmeklētāji ir vecumā 55+, kā arī 38,9 % ir pensiju saņēmēji.

3. Pamata materiālā palīdzība

- Informācija par higiēnas un saimniecības preču komplektiem bērniem vecumā līdz 18 gadiem:
 - 2018. gadā higiēnas un saimniecības preču komplektus bērniem vecumā līdz 18 gadiem saņēmušas 17 439 personas (2017. gadā – 18 196 personas). Kopumā

2018. gadā izdalīti 40 640 higiēnas un saimniecības preču komplekti (2017. gadā – 49 493 komplekti). 2018. gadā 18 244 personām vecumā līdz 18 gadiem bija piešķirts trūcīgās personas statuss vai maznodrošinātās personas, kuru ienākumi nepārsniedz 188 *euro*, statuss. 95,6 % no tiem saņēmuši Fonda atbalstu.
- Analizējot datus no darbības programmas īstenošanas uzsākšanas 2015. gadā līdz 2018. gadam, secināms, ka četros gados ir bijis augsts šī atbalsta komplektu saņēmušo unikālo personu īpatsvars no visām personām, kurām būtu tiesības saņemt attiecīgo atbalstu: 2015. gadā – Fonda higiēnas un saimniecības preču komplektus saņēma 96 %, 2016. gadā – 94,3 %, 2017. gadā – 99,6 %, bet 2018. gadā – 95,6 %. Tas ļauj secināt, ka Fonda higiēnas un saimniecības preču komplektus saņem gandrīz visas potenciālās mērķa grupas personas, kurām ir tiesības saņemt šo Fonda atbalstu, ka tās ir pilnībā informētas par atbalsta nosacījumiem un ir arī apmierinātas ar komplektu saturu.
 - Informācija par higiēnas preču komplektiem bērniem vecumā no 0 līdz 24 mēnešiem:
 - 2018. gadā 1 632 bērni vecumā no 0 līdz 24 mēnešiem saņēmuši papildus higiēnas preču komplektus. Kopumā 2018. gadā izdalīti 3 966 komplekti. 2018. gadā 1 727 personām vecumā no 0 līdz 24 mēnešiem bija piešķirts trūcīgās personas statuss vai maznodrošinātās personas, kuru ienākumi nepārsniedz 188 *euro*, statuss. No tiem 94,5 % saņēmuši higiēnas preču komplektus bērniem (2017. gadā šādu saņēmēju īpatsvars bija 86,8 % no visām personām ar tiesībām uz šo Fonda atbalstu). Šis rādītājs gandrīz pilnībā sakrīt ar to personu īpatsvaru, kas 2018. gadā saņēmušas higiēnas un saimniecības preču komplektus bērniem vecumā līdz 18 gadiem (95,6 %), kas kopumā liecina par atbalsta saņēmēju augstu apmierinātību ar komplektu saturu un tā atbilstību mērķa grupas vajadzībām.
 - Informācija par individuālajiem mācību piederumu komplektiem:
 - 2018. gadā izdalīto individuālo mācību piederumu komplektu skaits (9 672) bija proporcionāls bērnu vecumā no 5 līdz 16 gadiem skaitam, kuriem ir tiesības uz šo atbalsta veidu.

4. Papildpasākumi

- Pēc PO pārskatos norādītās un sadarbības iestādes (turpmāk – SI) verificētās informācijas 2018. gadā īstenoti 1 137 papildpasākumi, kuros piedalījās 6 304 dalībnieki (2017. gadā tika īstenoti 1 217 pasākumi, kuros piedalījās 7 960 personas), kas veido aptuveni 10 % no visām Fonda atbalsta saņēmēju unikālajām personām.
- Savukārt balstoties uz ikgadējās atbalsta saņēmēju aptaujas rezultātiem 2018. gadā papildpasākumus apmeklēja 20 % komplektu saņēmēju un 24 % maltīšu saņēmēju (2017. gadā – 12 % komplektu saņēmēju un 17 % maltīšu saņēmēju).
- Atšķirība starp aptaujā konstatēto un PO pārskatos norādīto skaidrojama ar, piemēram, stingrākām papildpasākumu dokumentēšanas prasībām (revīzijas iestādes (turpmāk – RI) veikto auditu ieteikumi), kā rezultātā PO savos pārskatos atspoguļoja tikai daļu no īstenotajiem papildpasākumiem un līdz ar to arī daļu no dalībniekiem. Turklāt PO ne vienmēr atspoguļo pārskatos informāciju (un arī papildus nekrāj dalībnieku parakstu lapas, izvairoties no personu datu uzkrāšanas un uzglabāšanas) par savu ikdienas komunikāciju ar apmeklētājiem, sniedzot tiem padomus, psiholoģisku atbalstu vai individuāli konsultējot (uz ko aptaujā norāda 5-9 % aptaujāto komplektu saņēmēju un 6-9 % maltīšu saņēmēju). Turklāt aptaujātie, it sevišķi maltīšu saņēmēji, visus pasākumus, ko īsteno nevalstiskā vai reliģiskā organizācija, sasaista ar Fonda līdzfinansēto papildpasākumu.
- Lai gan PO pārskatos norādīto papildpasākumu skaits 2018. gadā samazinājās tikai par 6,5 % attiecībā pret 2017. gadu, pārskatos atspoguļoto pasākumu dalībnieku skaits

samazinājās par 1 656 personām. Īpaši tas ir ievērojami situācijā, kurā kopējais unikālo Fonda atbalsta saņēmēju skaits 2018. gadā pieauga salīdzinājumā ar 2017. gadu.

- Dalību papildpasākumos ietekmējošie faktori ir:
 - Fonda atbalsta saņēmēju zems motivācijas līmenis, īpaši tas attiecas uz personām ar zemu izglītības līmeni, personām ar atkarībām, bezpajumtniekiem;
 - ES fondu piedāvāto apmācību prioritēšana jauniešiem un ilgstošajiem bezdarbniekiem;
 - PO piedāvāto papildpasākumu tēmu iespējama neatbilstība konkrētās mērķa grupas (personas ar invaliditāti, pensijas vecuma personas, ģimenes ar maziem bērniem) interesēm un vajadzībām.
- Lielākais īstenoto papildpasākumu īpatsvars 2018. gadā stabili saglabājas Latgalē – 24 % (2017. gadā 23 %). Šis rādītājs 2018. gadā palielinājās Rīgas reģionā – 21 % (2017. gadā – 16 %), bet samazinājās Kurzemē – 17 % (2017. gadā – 22 %). Pārējos reģionos pa gadiem tas saglabājas nemainīgs 12–14 % robežās. Papildpasākumos iesaistīto personu skaita īpatsvars pamatā atbilst papildpasākumu skaita īpatsvara reģionālajam sadalījumam.
- Raksturojot papildpasākumus un mērķa grupas pieprasījumu 2018. gadā, jāmin, ka lielākais skaits – 24 % (1 510 personas) no visiem papildpasākumu dalībniekiem iesaistījušies tieši veselības veicināšanas pasākumos (223 pasākumi jeb 20 %). Šī tendence saglabājas nemainīga kopš darbības programmas uzsākšanas.
- 2018. gadā līdzīgi kā iepriekšējos gados īstenoti veselības veicināšanas pasākumi par šādām tēmām: tautas medicīnas līdzekļi veselības uzlabošanai, veselīgs uzturs un dzīvesveids, bērnu aprūpe, atkarību profilakse, pirmās palīdzības sniegšanas iemaņas, rīcība ārkārtas situācijās, slimību profilakse u.c.
- Otrā pieprasītāko papildpasākumu kopa 2018. gadā bija dzīves prasmju pilnveides papildpasākumi (234 pasākumi), kuros iesaistījušies 19 % (1 196 personas) no visiem papildpasākumu dalībniekiem. Arī iepriekšējos gados pieprasījums pēc šādiem papildpasākumiem ir bijis augsts: 2017. gadā īstenoti 194 sadzīves prasmju pilnveides pasākumi, kuros iesaistījās 18 % (1432 personas) (tā bija otra pieprasītākā papildpasākumu kopa), 2016. gadā īstenoti 262 šādi pasākumi, kuros iesaistījās 20 % (2 189 personas) (otra pieprasītākā papildpasākumu kopa), bet 2015. gadā – 124 pasākumi, kuros piedalījās 14 % dalībnieku (1 313 personas) (trešā pieprasītākā papildpasākumu kopa).
- 2018. gadā dzīves prasmju pilnveides papildpasākumi visbiežāk bija par šādām tēmām:
 - neformāli izglītojoši pasākumi praktisku sadzīves iemaņu apguvē, piemēram, higiēnas normu ievērošana ģimenē, mājas uzkopšanas vienkāršākie palīglīdzekļi, otreizējās pārstrādes darbnīca saimniecībā noderīgu lietu izgatavošanai, higiēnas un saimniecības līdzekļu pareiza pielietošana, ugunsdrošības un darba drošības nosacījumu ievērošana;
 - praktiskas nodarbības stādu audzēšanā, mazdārziņu iekopšanā, zaļumu audzēšanā uz palodzes;
 - radošās darbnīcas un grupu nodarbības, piemēram, rokdarbi, sveču, ziepju, telpu dekoru izgatavošana;
 - pasākumi par saskarsmes jautājumiem, konfliktu risināšanu, bērnu, vecāku un vecvecāku savstarpējām attiecībām.
- Trešā pieprasītāko papildpasākumu kopa 2018. gadā bija ēst gatavošanas prasmju attīstības papildpasākumi (222 pasākumi), kuros bija iesaistījušies 17 % (1 044 personas) no visiem papildpasākumu dalībniekiem. Mērķa grupas interese par šiem pasākumiem bija augsta arī iepriekšējos gados: 2017. gadā īstenoti 334 ēst gatavošanas prasmju attīstības papildpasākumi, kuros iesaistījušies 22 % (1 785 personas) no

visiem papildpasākumu dalībniekiem (otra pieprasītākā papildpasākumu kopa), 2016. gadā – īstenoti 289 pasākumi ar 1 985 dalībniekiem jeb 18 % (trešā pieprasītākā papildpasākumu kopa), bet 2015. gadā – 162 pasākumi, kuros iesaistījās 1 967 personas jeb 20 % no visiem dalībniekiem (otra pieprasītākā papildpasākumu kopa).

- 2018. gadā ēst gatavošanas prasmju attīstības ietvaros tika piedāvāts mācīties gatavot ēst, bieži izmantojot tieši pārtikas komplektos pieejamos produktus, tika arī sniegta informācija par veselīgu uzturu, novadītas praktiskas nodarbības par produktu uzglabāšanu ziemai (marinēšana, konservēšana, pasterizēšana), sezonālo dārzeņu un augļu ēdienu pagatavošanu, meža velšu izmantošanu uzturā u.c.
- 2018. gadā īstenoti arī speciāli pasākumi ģimenēm ar bērniem – kopumā organizēts 51 pasākums (kas ir ievērojami vairāk nekā 2017. gadā – 34 pasākumi), kuros piedalījās 9 % no visiem dalībniekiem jeb 595 personas (salīdzinājumam 2017. gadā – 323 personas). Īstenoti šādi papildpasākumi ģimenēm ar bērniem: pasākums “Sporto visa ģimene”, Vispasaules bērnu aizsardzības dienas svinēšana – organizētas dažādas radošās darbnīcas un sporta spēles, zīmēšana, stafetes, izglītojošs pasākums par ģimenes problēmsituāciju apzināšanu un risināšanu, organizētas ekskursijas, muzeju un koncertu apmeklējumi, pasākumi par tēmu “Kā rīkoties krīzes un ārkārtas situācijās”, “Bērnu drošība uz ielas, mājās”, bērnu dienas nometne ar radošām darbnīcām u.c.
- 2018. gadā 6 % no visiem papildpasākumiem bija dažādas speciālistu konsultācijas – kopā 69, kurās piedalījās 316 personas. Pasākumi notika galvenokārt par šādām tēmām: sociālā drošība un sociālie pabalsti, dokumentu dzīvokļa īrei sagatavošana, iesniegumu tiesai sagatavošana, aizbildniecība, audžuģimenes, īstenoti semināri “Bāriņtiesas loma un funkcijas”, “Aizbildnība”, “Aizgādība”, “Adopcijas kārtība”, “Personība un tiesiskā apziņa”, “Noziedznieks un noziegums”, “Cietušā psiholoģija”, “Likumdošanas psiholoģiskie pamati”, sniegts individuāls psihoterapeitisks atbalsts klienta problēmu risināšanā, psihologa konsultācijas u.c.
- Tikpat liels īpatsvars pasākumu (6 % no visiem papildpasākumiem) veltīts nodarbinātības problemātikai. Pasākumos 238 personām sniegtas konsultācijas par darba iespējām un brīvprātīgā darba iespējām, sociālo aizsardzību un palīdzību problēmu risināšanā, darba meklēšanu, notika apmācības CV un motivācijas vēstules rakstīšanā, sagatavošanās darba intervijai u.c.
- Salīdzinoši mazs pasākumu skaits (vien 3 % no visiem papildpasākumiem) bija par sporta un brīvā laika pavadīšanas jautājumiem, kuros piedalījās 315 personas.
- Mazāk pieprasītāki papildpasākumi 2018. gadā bija atbalsta, pašpalīdzības grupas, kurās piedalījās 2 % (138 personas) no visiem papildpasākumu dalībniekiem (kopumā nodrošinātas 24 grupas). Salīdzinoši 2017. gadā notika atbalsta, pašpalīdzības grupas, kurās piedalījās 3 % (237 personas) no visiem papildpasākumu dalībniekiem (un kopumā nodrošināts tikpat liels atbalsta grupu skaits – 24 grupas).
- Pārējie papildpasākumi, kuros iesaistījušies salīdzinoši neliels atbalsta saņēmēju loks, ir neformāli izglītojošie pasākumi vai lekcijas, piemēram, par darba ņēmēja un darba devēja tiesiskajām attiecībām, budžeta plānošanu, par portāla www.latvija.lv izmantošanu u.c.

III. PLĀNOTIE PAPILDUS PĀRTIKAS UN PAMATA MATERIĀLĀS PALĪDZĪBAS NODROŠINĀŠANAS PASĀKUMI 2019. GADĀ

- No 2018. gada 1. aprīļa atbilstoši grozījumiem MK noteikumos par “Darbības programmas “Pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšana vistrūcīgākajām personām 2014.-2020. gada plānošanas periodā” īstenošanu” Fonda atbalsts kļuva pieejams ne tikai trūcīgām personām (ar ienākumiem līdz 128,06 euro) un krīzes

situācijā nonākušām personām, bet arī maznodrošinātām ģimenēm (personām) ar ienākumiem līdz 188 *euro*. Šīs izmaiņas ļāva atbalstīt lielāku skaitu ģimeņu ar zemiem ienākumiem.

- Vienlaikus izvērtējot pieejamos statistikas datus, konstatēts, ka:
 - 2017. gadā Latvijā nabadzības riskam bija pakļauti 446 tūkstoši jeb 23,3 % iedzīvotāju, kas ir par 1,5 procentpunktiem vairāk nekā 2015. gadā (424 tūkstoši jeb 21,8 % iedzīvotāju)¹;
 - nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju īpatsvaram vecuma grupā virs 65 gadiem ir augoša tendence. Uz darbības programmas izstrādes brīdi 2012. gadā šis īpatsvars bija 17,6 %, bet tagad tas pieaudzis no 38,1 % 2015. gadā līdz 45,7 % 2017. gadā. Īpaši augsts nabadzības risks ir senioriem – ja persona vecumā virs 65 gadiem dzīvo viena pati (skat. informāciju šī ziņojuma II sadaļas 2. punktā). Katru gadu augstam nabadzības riskam ir pakļauti bezdarbnieki: 2016. gadā to īpatsvars bija 56,5 %, bet 2017. gadā tas sasniedza 59,5 %²;
 - reālais individuālais patēriņš (turpmāk – AIC) uz vienu iedzīvotāju, kas raksturo mājsaimniecību labklājību, Latvijā 2017. gadā bijis piektais zemākais ES. Saskaņā ar tiem AIC, kas izteikts pirktspējas paritātes standartos, mūsu valstī 2017. gadā bija 72,4% no ES vidējā līmeņa³;
 - vidējie mēneša ienākumi uz vienu mājsaimniecības locekli personām, kas pakļautas dziļai materiālajai nenodrošinātībai, bija 242 *euro* (EU-SILC 2017. gada apsekojuma datiem par 2016. gada ienākumiem)⁴.
- Ņemot vērā iepriekš minēto, Fonda vadošā iestāde (turpmāk – VI) 2018. gadā izstrādāja:
 - Darbības programmas “Pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšana vistrūcīgākajām personām 2014.-2020. gada plānošanas periodā” grozījumus, kas paredz pamata materiālās palīdzības sniegšanu ne tikai ģimenēm ar bērniem, bet visām personām bez vecuma ierobežojuma.
 - MK noteikumu par “Darbības programmas “Pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšana vistrūcīgākajām personām 2014.-2020. gada plānošanas periodā” īstenošanu” grozījumus, kas paredz:
 - no 2019. gada 1. janvāra noteikt izmaiņas personu lokā, kurām ir tiesības saņemt Fonda atbalstu (Fonda atbalsta saņemšanai maznodrošināto personu ienākumu līmenis nepārsniedz 242 *euro* (līdz šim 188 *euro*));
 - mainīt nosacījumus pamata materiālās palīdzības saņemšanai (turpmāk higiēnas un saimniecības preču komplektus saņems ne tikai bērni vecumā līdz 18 gadiem, bet arī pilngadīgas personas);
 - precizēt papildpasākumu veidus;
 - noteikt ģimenēm ar bērniem līdz 12 mēnešiem izvēles iespēju saņemt higiēnas preču komplektu ar bērnu autiņbiksītēm no 5 līdz 9 kg vai no 7 līdz 18 kg.
- Sakarā ar to, ka 2019. gada pirmajā pusgadā iestājas beigu termiņš 2016. gadā noslēgtajam līgumam par pārtikas preču komplektu piegādi, 2018. gada oktobrī izsludināts jauns iepirkums. Iepirkuma nolikumā iekļauti ražošanas un kvalitātes kritēriji papildus diviem jauniem produktiem (iebiezināts piens ar cukuru un rafinēta rapšu eļļa), kuri savukārt iekļauti MK noteikumu par “Darbības programmas “Pārtikas

¹ https://www.csb.gov.lv/sites/default/files/publication/2019-01/Nr_8-2_Nabadzibas_risks_un_sociala_atstumtiba_Latvija_2018_%2819_00%29%20LV.pdf

² CSP datubāze, Monetārā nabadzība un ienākumu nevienlīdzība, Pieejams: http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/sociala/sociala_nabadz_nevienl_monetara_nab/?tablelist=true&rxid=a39c3f49-e95e-43e7-b4f0-dce111b48ba1

³ Eurostat, Actual individual consumption, Pieejams: [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Actual_individual_consumption_\(AIC\)](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Actual_individual_consumption_(AIC)) un <https://ec.europa.eu/eurostat/web/purchasing-power-parities/statistics-illustrated>

⁴ Eurostat, European Union Statistics on Income and Living Conditions, Pieejams: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/microdata/european-union-statistics-on-income-and-living-conditions>

un pamata materiālās palīdzības sniegšana vistrucīgākajām personām 2014.-2020. gada plānošanas periodā" īstenošanu" grozījumos (stājās spēkā 2018. gada 2. martā). Tādējādi tika nodrošināta iespēja dažādot un papildināt Fonda pārtikas palīdzības komplektu 2019. gadā.

IV. 2018. GADĀ VEIKTĀS FONDA ATBALSTA SAŅĒMĒJU APTAUJAS REZULTĀTI

- Fonda atbalsta saņēmēji 2018. gadā aptaujāti Līguma Nr. LM2016/24-1-13/61 par Eiropas Atbalsta fonda vistrucīgākajām personām atbalsta lietderības un efektivitātes novērtējumu ietvaros, kas publiskā iepirkumu procedūru rezultātā 2016. gadā noslēgts ar SIA „Aptauju Centrs”.
- Aptaujāti 1 408 respondenti, tajā skaitā 1 150 pārtikas un pamata materiālās palīdzības unikālie saņēmēji un 258 gatavo maltīšu unikālie saņēmēji.

1. Sociāli demogrāfiskais profils un teritoriālais pārklājums

- Raksturojot Fonda atbalsta saņēmējus dzimumu griezumā, redzams, ka komplektu saņēmēju vidū 2018. gadā, līdzīgi kā 2017. gadā, lielākā daļa ir sievietes (2018. gadā – 53,2 %, 2017. gadā – 52,8 %), bet maltīšu saņēmēju vidū lielākā daļa ir tieši vīrieši (2018. gadā – 57,9%, 2017. gadā – 66,6 %). 2018. gadā sieviešu īpatsvars maltīšu saņēmēju vidū ir par 11 % zemāks nekā komplektu saņēmējiem, kas salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem ir ievērojami līdzīgākā proporcijā: 2017. gadā tas bija par 19,4 % zemāks, bet 2016. gadā – par 13 %.
- Fonda komplektu saņēmēju vidējais vecums 2018. gadā bija 41,8 gadi (2017. gadā – 38,5 gadi, bet 2016. gadā – 37,1 gads). Vidējais vecums maltīšu saņēmējiem ir par 10 gadiem augstāks: 2018. gadā tas bija 51,3 gadi (2017. gadā – 54,8 gadi, bet 2016. gadā – 52,9 gadi). Dati parāda, ka pakāpenisks vidējā vecuma pieaugums novērojams komplektu saņēmēju vidū. Savukārt maltīšu saņēmējiem tas ir nemainīgs pa gadiem – virs 50 gadiem. Raksturojot atbalsta saņēmējus pēc vecuma, redzams, ka 2018. gadā pieauga vecāka gadagājuma personu (55+) īpatsvars, kas saņem atbalsta komplektus: 2016. gadā tas bija 28,5 %, 2017. gadā – 30,2 %, bet 2018. gadā jau 37,5 %. Savukārt atbalsta komplektu saņēmēju vecumā no 35 līdz 54 gadiem īpatsvars 2018. gadā (27 %) samazinājās salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem (2017. gadā – 30%, bet 2016. gadā – 29,5 %). Maltīšu saņēmēju vidū lielākā daļa ir personas vecumā 55+ (2018. gadā – 52,5 %, 2017. gadā – 57,4 %, 2016. gadā – 55,6 %).
- Atbalsta saņēmēju dalījums pa vecuma grupām netieši korelē arī ar to darbaspējas vecumu un nodarbošanos: maltītes biežāk saņem pensiju saņēmēji (2018. gadā – 38,9 %, 2017. gadā – 39,4 %) un bezdarbnieki (2018. gadā – 38,5 %, 2017. gadā – 42,7 %) – viņi veido vairāk nekā trīs ceturtdaļas no visiem maltīšu saņēmējiem. Arī starp komplektu saņēmējiem šīs grupas dominē. Maltīšu saņēmēju vidū ir mazāk bērnu, tomēr ir novērojamas situācijas, kad bērni bez pieaugušo līdzdalības ieradušies pēc gatavajām maltītēm, kas nebūtu iespējams komplektu saņemšanas gadījumā.
- Raksturojot atbalsta saņēmēju demogrāfiskos rādītājus, redzams, ka komplektu saņēmēju vidū ievērojami pieaug ģimeņu bez bērniem skaits: 2016. gadā to īpatsvars bija 67,8 %, 2017. gadā – 68,5 %, bet 2018. gadā tas bija 73,3 %. Savukārt ģimeņu ar bērniem skaits samazinās. Piemēram, ģimenes ar vienu bērnu 2016. gadā bija 11,4 %, 2017. gadā – 11 %, bet 2018. gadā – 10,1 %. Ģimenes ar diviem bērniem 2016. gadā bija 9,1 %, 2017. gadā – 8,6 %, bet 2018. gadā – 6,9 %. Ģimenes ar trim bērniem 2016. gadā bija 6,5 %, 2017. gadā – 5,8 %, bet 2018. gadā – 5,4 %. Līdzīga

tendence ir arī viena vecāka ģimenēm ar bērniem: 2016. gadā to īpatsvars bija 2,7 %, 2017. gadā – 2,2 %, bet 2018. gadā to bija tikai 1,8 %.

- Informāciju par atbalsta saņēmējiem pēc to nodarbošanās un sociālās piederības skat. 1. tabulā.

1. tabula. Atbalsta saņēmēju sociāli demogrāfiskais profils

Atbalsta saņēmēju kategorijas	Komplektu saņēmēji		Maltīšu saņēmēji	
	2017. g.	2018. g.	2017. g.	2018. g.
Atbalsta saņēmēju dzimums (%)				
Vīrieši	47,2	46,8	66,6	57,9
Sievietes	52,8	53,2	33,4	42,1
Atbalsta saņēmēju vecuma grupas (%)				
Līdz 9 gadiem	14,4	12,2	4,1	7,8
10-17 gadi	12,7	11,8	5,2	3,2
18-34 gadi	12,6	11,5	4,3	8,8
35-54 gadi	30,0	27,0	29,1	27,7
55 un vairāk gadu	30,2	37,5	57,4	52,5
Atbalsta saņēmēji pēc to nodarbošanās (%) un to sociālās piederības (%)				
Strādā algotu darbu	10,1	7,5	4,3	1,9
Piestrādā gadījuma darbos	4,0	3,7	5,9	6,9
Bērna kopšanas atvaļinājumā	2,3	2,1	0,1	0,4
Mājsaimnieki (-ces)	2,7	1,9	0,3	2,0
Bezdarbnieki (-ces)	28,0	28,1	42,7	38,5
Saņem pensiju (jebkuru)	26,3	31,0	39,4	38,9
Mācās, studē	19,2	17,4	8,3	5,1
Pirmskolas vecuma bērni	9,6	8,3	1,8	6,3
No visiem				
- personas ar invaliditāti	15,5	16,4	13,8	16,6
- citas ES valsts pārstāvji	1,0	0,7	2,2	1,8
- romu tautības pārstāvji	3,9	3,4	7,1	3,9
- personas bez noteiktas dzīvesvietas	0,2	0,2	1,1	6,2

Secināms, ka abas grupas būtiski atšķiras, bet konstatētās atšķirības kopš pagājušā gada ir mazinājušās. Abām grupām kopumā raksturīgs tas, ka ievērojami plašāk nekā sabiedrībā kopumā pārstāvēti bērni un vecāki cilvēki, kamēr aktīvā nodarbinātības vecuma personu ir maz ne tikai starp komplektu saņēmējiem, bet arī starp maltīšu saņēmējiem (te gan jāņem vērā, ka 52,5 % no viņiem ir vismaz 55 gadus veci). Tas saistāms ar ekonomiskās situācijas valstī uzlabošanu, īpaši, minimālās algas paaugstinājumu, nodarbinātības pieaugumu, t.sk. jauniešu un pirmspensijas vecuma iedzīvotāju vidū, kā arī ar ģimeni un bērniem saistīto pabalstu un ar iedzīvotāju ienākumu nodokli neapliekamā minimuma palielināšanās strādājošai personai un par tās apgādībā esošām personām.

- Saskaņā ar 2018. gadā apkopotajiem datiem, Latgales reģionā izdalīti 33,1 % pārtikas, 32,5 % higiēnas un saimniecības preču un 33,9 % mācību piederumu komplektu, Rīgā 15,7 % pārtikas, 15,1 % higiēnas un saimniecības preču un 13,7 % mācību piederumu komplektu, Pierīgas reģionā 10,6 % pārtikas, 12,1 % higiēnas un saimniecības preču un 10,8% mācību piederumu komplektu, bet pārējos statistiskajos reģionos atbalsta īpatsvars ir savstarpēji ļoti līdzīgs 12,0 – 14,0 % robežās. Šī tendence sakrīt ar 2017. gadā konstatēto. Arī komplektu zīdaiņiem un maziem

bērniem līdz 2 gadu vecumam izdarei saglabājas līdzīgas tendences – Latgales reģionā izdalīti 25,7–27,4 % komplektu, pārējos reģionos komplektu izdales īpatsvars 11,0–19,0 % robežās. Novērojams, ka Rīgas reģionā izdalīto zīdaiņiem un maziem bērniem paredzēto komplektu īpatsvars ir salīdzinoši augstāks nekā citos reģionos un tuvinās Latgales rādītājam, kas skaidrojams ar reģionu atšķirīgo demogrāfisko struktūru un dzimstību. Atbalsta sadalījums atbilst trūcīgo un maznodrošināto iedzīvotāju ar ienākumiem līdz 188 *euro* statusu apliecinošo izziņu saņēmēju īpatsvaram reģionos, piemēram, Latgales reģionā 2018. gadā dzīvoja apmēram 31 % no visiem statusu ieguvušajiem iedzīvotājiem, Pierīgas statistiskajā reģionā 11 %.

2. Atbalsta saņemšanas iespēju izvērtējums

- Pārliecinoši izplatītākais kanāls informācijas nodošanai par atbalsta iespējām ir caur pašvaldību sociālajiem dienestiem – 2018. gadā uz to norāda 96 % komplektu saņēmēju (2017. gadā – 95 %, 2016. gadā – 92 %), kā arī 45 % maltīšu saņēmēju (2017. un 2016. gadā – 40 %). Tas tiešā veidā izriet no nosacījumiem, kas izvirzīti komplektu saņēmējiem – pašvaldības sociālie dienesti izsniedz izziņas par trūcīgā statusu vai krīzes situāciju, kā arī 2018. gadā par maznodrošinātā statusu, personai vienlaikus nodrošinot arī informāciju par atbalsta iespējām. Turklāt jāņem vērā, ka daļā pašvaldību tieši sociālie dienesti nodrošina atbalsta komplektu izdalī.
- Jāuzsver, ka maltīšu saņēmēji informāciju par atbalsta saņemšanas iespējām biežāk (57 % gadījumu) uzzināja, izmantojot neformālus kanālus – draugus, radniekus kaimiņus. Turklāt 15 % gadījumu sniegta atbilde, ka informācija saņemta nevalstiskajā vai reliģiskajā organizācijā.
- Internets kā informācijas iegūšanas kanāls par atbalstu norādīts tikai atsevišķos gadījumos, lai arī gan 2018. gadā (58 %), gan 2017. gadā (60 %) atbalsta komplektu saņēmēju saka, ka ģimenē ir vismaz kāds, kam tas ir pieejams un kas ar to prot rīkoties.
- Lai nokļūtu līdz atbalsta komplektu saņemšanas vietai, vidēji to saņēmējiem nākas mērot 3,1 kilometru, kas ir mazāk, nekā tika minēts 2017. gadā 3,5 kilometri vai 2016. gadā – 4 kilometri. Nosauktie attālumi praksē ir ļoti dažādi – 23 % gadījumu attālums ir mazāks par kilometru, 22 % gadījumu – ap kilometru, tomēr ir arī otra galējība – 18 % dzīvo tālāk par 5 kilometriem no komplektu izdales vietām.
- Maltīšu saņēmēji vairumā gadījumu dzīvo tuvu to izdales vietām, tomēr attālumam ir tendence nedaudz palielināties, kas saistāms ar vairāku jaunu maltīšu izdales vietu izveidi. Vidējais attālums, kas tiek nosaukts 2018. gadā, ir 3,4 kilometri, 30 % gadījumu attālums līdz maltīšu izdales vietām ir viens kilometrs vai mazāks.
- 2018. gadā līdz komplektu un maltīšu izdales vietām to apmeklētāji visbiežāk dodas kājām vai ar sabiedrisko transportu, pie kam maltīšu saņēmēji ievērojami biežāk līdz maltīšu izdales vietām nokļūst ar sabiedrisko transportu, kas skaidrojams ar tā pieejamību maltīšu izdales vietu tuvumā, kā arī ar gados vecāku maltīšu saņēmēju īpatsvara pieaugumu. Savukārt komplektu saņēmēju nosaukto atbilžu loks ir diversificētāks, kas saistāms gan ar plašākām izvēles iespējām (savs auto, velosipēds, kas lielai daļai maltīšu saņēmēju nebūs pieejams), gan uz mazāk urbānu vidi, kur jāpārvar lielāki attālumi.
- Papildus Fonda atbalsta saņemšanai, atbalsta saņēmēji ir minējuši, ka tie dažāda veida palīdzību saņem arī no citiem pakalpojumu sniedzējiem. Tostarp, daļa Fonda atbalsta komplektu saņēmēju norādījuši, ka papildus saņem arī pabalstus vai pakalpojumus no pašvaldības, turklāt tam ir pieaugoša tendence: 2016. gadā uz to norādīja 28 % atbalsta saņēmēju, 2017. gadā – 42 %, bet 2018. gadā – 46 %.
- Savukārt Fonda maltīšu saņēmēji norādījuši, ka lielākā daļa no tiem saņem papildus vēl maltītes, starp kurām var arī būt Fonda finansētās maltītes (2018. gadā – 36 %,

2017. gadā – 35 %, 2016. gadā – 24 %) un pārtikas pakas, starp kurām arī ir Fonda finansētās pārtikas pakas (2018. gadā – 25 %, 2017. gadā – 26 %, 2016. gadā – 19 %).

3. Atbalsta efektivitātes pašvērtējums

- Komplektu saņēmējiem tika vaicāts pašvērtējums atbalsta komplekta ietekmei uz viņu ģimenes situāciju – respektīvi, vai komplektu saņemšana situāciju ir ietekmējusi. 2018. gadā absolūtais vairums komplektu saņēmēju (jeb 88 %) atbildējuši, ka tas situāciju ir ietekmējis, turklāt šim rādītājam ir tendence pieaugt, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem (2017. gadā – 86 %, bet 2016. gadā 82 %). Visciešākā saikne atbildēm uz šo jautājumu tika konstatēta ar atbildēm uz jautājumu – vai pirms gada ģimene varēja atļauties nopirkt tās preces/produktus, ko nupat saņēma. Vērojams, ka atbilžu sadalījums uz jautājumu par iespējām nopirkt palīdzības ietvaros saņemtās preces un produktus, pēc būtības kopš 2017. gada nav mainījies (pēdējos divos gados šādu atbildi sniedza 74 % respondentu). Taču ir pieaudzis atbildes „jā” īpatsvars uz jautājumu par to, vai palīdzība ietekmējusi ģimenes situāciju, starp tiem, kas uzskata, ka pirms gada saņemtās preces nebūtu varējuši atļauties. Raksturīgi, ka biežāk uz to, ka atbalsts ietekmēja ģimenes situāciju, norādījušas ģimenes ar bērniem.
- Tiem, kas norādīja, ka komplektu saņemšana ietekmējusi viņu ģimenes situāciju, 2018. gadā papildus tika vaicāts, kādām vajadzībām viņi galvenokārt tērēja ietaupīto naudu. Dominējošas atbildes šajā jautājumā attiecas uz pārtiku, komunālajiem maksājumiem, kā arī apģērbu.
- Vērtējot ietaupīto līdzekļu tēriņus dinamikā, redzams, ka pieaugums īpatsvarā ir tikai pārtikas iegādei no 77 % 2015. gadā uz 83 % 2018. gadā. Papildus par pārtikas produktu iegādes daudzveidības palielināšanos, salīdzinot ar 2015.-2016. gadu, liecina aptaujā sniegtās atbildes, ka pēdējos divos gados biežāk iegādāti tādi produkti kā gaļa, dārzeņi, olas, piena produkti, salīdzinot ar 2015. gadu – arī maize, eļļa, sviests, sāls, augļi, ogas. Secināms, ka atbalsts ietekmējis pilnvērtīga uztura pieejamības iespējas. Savukārt samazinājums konstatējams cukura iegādē, kā arī tādu produktu norādīšanā, kas liecina par rūpīgu gatavošanos ziemas sezonai, netērējot tam liekus līdzekļus – t.i., retāk minēts ievārījums, tējas un ārstniecības augi, sēnes.
- Nemainīgi stabili tēriņi ir komunālo pakalpojumu apmaksai (gan 2015., gan 2018. gadā – 49 %), veselības aprūpei (no 25 % 2015. gadā uz 23 % 2018. gadā), bērnu skolas pasākumiem vai ārpuskolas nodarbībām (gan 2015., gan 2018. gadā – 9 %).
- Kritums īpatsvarā ir novērojams apģērba un apavu iegādei no 52 % 2015. gadā uz 37 % 2018. gadā, ka atbalsta saņēmēji biežāk norāda uz apģērba bezmaksas saņemšanu “citas palīdzības” veidā. Arī parādu nomaksai tērēto izdevumu īpatsvars samazinājies no 14 % 2015. gadā uz 5 % 2018. gadā.
- Kopumā var runāt par mērķa grupas materiālās situācijas uzlabojumu ne tikai tāpēc, ka parādījusies iespēja papildus iegādāties pārtiku. Lielākās daļas atbilžu īpatsvars turpina kristies, vienlaikus pieaugot dažādu, individuālu, ar ģimenes sociāli demogrāfisko profilu saistītu tēriņu īpatsvaram (piemēram, ģimenēm ar bērniem ietaupījums tērēts bērnu skolas pasākumiem vai ārpuskolas nodarbībām; pieaugušām personām higiēnas un saimniecības preču iegādei, senioriem un personām ar invaliditāti ārsta apmeklējumam un medikamentu iegādei).
- Absolūtais vairums atbalsta saņēmēju uz jautājumu par to, vai saskārušies ar kādām grūtībām atbalsta saņemšanas procesā, nepārprotami atbild ar „nē” – 87 % atbalsta komplektu saņēmēju un 96 % maltīšu saņēmēju. Tas ir ļoti līdzīgi kā iepriekšējos gados: 2017. gadā tā sacījuši 89 % komplektu saņēmēju un 94 % maltīšu saņēmēju, bet 2016. gadā šādi atbildēja attiecīgi 87 % un 98 %. Atšķirības starp abām grupām saistāmas ar to, ka komplektu saņemšanai ir noteiktas prasības (nepieciešamība pēc

pašvaldības sociālā dienesta izsniegtas rakstiskas izziņas), kamēr maltīšu saņemšanai tādas nav.

4. Aptaujas rezultāti par pārtikas preču komplektiem

- Absolūtajā vairumā gadījumu (98 %) komplekta saturu tā saņēmēji izmantoja savām vajadzībām pilnībā (66 %) vai lielāko daļu (32 %). Redzams, ka saglabājas 2015., 2016. un 2017. gadā novērotā pozitīvā tendence par pārtikas komplekta satura un apjoma atbilstību komplektu saņēmēju vajadzībām. Tādu, kas norādītu, ka nav izmantojuši savām vajadzībām būtisku daļu komplekta satura, ir ļoti maz – zem 2 %, bet tādu, kas norāda, ka gandrīz nekas nav izmantots savām vajadzībām – ap 0,1 %. Līdz ar to arī 2018. gadā vērojama augsta pārtikas komplektu izmantošanas lietderība.
- Vērtējot pārtikas komplektu bērniem vecumā no 7 līdz 24 mēnešiem izmantošanu, 96 % gadījumos komplekta saturs, kā norāda atbalsta saņēmēji, ticis izmantots savām vajadzībām pilnībā (74 %) vai lielāko daļu (22 %), tikai 4 % (kas no kopējā respondentu skaita ir tikai pāris atbalsta saņēmēji) no komplektu saņēmējiem norādot uz to, ka mazuļa vajadzībām nav izmantota būtiska daļa komplekta satura (kas ir par sešiem procentpunktiem mazāk salīdzinājumā ar 2017. gadu).
- Analizējot būtiskākos iemeslus pārtikas komplektā individuālai izdarei iekļauto produktu neizmantošanai, redzams, ka dominē trīs anketā piedāvātie atbilžu varianti: iebildumi pret garšu un/vai kvalitāti, atsevišķi produkti netiek lietoti uzturā, konkrētā produkta bijis par daudz.
- Kā visbiežāk savām vajadzībām neizmantotie produkti no pārtikas komplekta bērniem minēti dažāda veida biezeņi, tomēr atzīmējams, ka, salīdzinot ar šī atbalsta sniegšanas pirmo gadu, 2018. gadā visiem produktiem samazinājās to neizmantošanas īpatsvars. Aptaujā minētie neizmantošanas iemesli ir ļoti subjektīvi un līdzīgi abos šī atbalsta sniegšanas gados – bērnam kāds no produktiem negaršo.
- Pārtikas komplektu individuālai izdarei izmantošanas laiks (no mēneša līdz pusotram vai ilgāk), salīdzinot ar 2016. gadu, ir pieaudzis no 83 % līdz 95 % gadījumu. Tas skaidrojams ar 2016. gada otrajā pusgadā, 2017. un 2018. gadā izdalītajiem pārtikas komplektiem ar papildinātu saturu un konstatēto tendenci, ka ietaupītie finanšu līdzekļi nereti izmantoti papildus citu produktu iegādei. Kopumā secināms, ka pārtikas komplektos iekļauto produktu daudzums un izdales biežums atbilst atbalsta saņēmēju vajadzībām.
- Bērnu pārtikas komplektu izmantošanas laiks (no mēneša līdz pusotram vai ilgāk), salīdzinot ar 2017. gadu, ir pieaudzis no 80 % līdz 86 % gadījumu. Atzīmējams, ka 6 % respondentu atzīmējuši, ka grūti pateikt bērnu komplekta izlietošanas ilgumu, kas varētu būt saistīts ar dažādu produktu veidu atšķirīgu izmantošanas ilgumu. Tomēr, tā kā bērnu pārtikas komplektu uzdevums nav pilnībā nodrošināt atbalsta saņēmējus ar bērnu pārtiku, tad secināms, ka bērnu pārtikas komplektos iekļauto produktu daudzums un izdales biežums atbilst atbalsta saņēmēju vajadzībām.

5. Aptaujas rezultāti par higiēnas un saimniecības preču komplektiem

- Higiēnas un saimniecības preču komplekta saturs 100 % gadījumu, kā norāda komplektu saņēmēji, ticis izmantots savām vajadzībām pilnībā (90 %) vai lielāko daļu (10 %). Šāds pozitīvs apmierinātības rādītājs saglabājas visu laiku kopš veikts komplektu saņēmēju apsekojums. Līdzīga situācija ir arī ar papildu zīdaiņu un mazu bērnu higiēnas preču izlietojumu – 95 % norāda, ka tas izmantots pilnībā, 4 % – izmantoja lielāko daļu. Šāda situācija liecina par Fonda sniegtā atbalsta efektivitāti kopumā.
- Higiēnas un saimniecības preču komplektā iekļauto preču ģimenēm parasti pietiek no diviem līdz trijiem mēnešiem vai pat ilgākam laikam, turklāt šādam izmantošanas

ilgumam ir tendence pieaugt (no 38 % 2015. gadā līdz 69 % 2018. gadā). Secināms, ka komplekta saturs un izdales biežums atbilst komplektu saņēmēju vajadzībām.

- Vērtējot situāciju ar zīdaiņu un mazu bērnu higiēnas komplektu izmantošanas ilgumu, atzīmējams, ka 46 % respondentu komplekta saturs pietiek aptuveni mēnesim, kas ir ļoti līdzīgi kā tas bija 2017. gadā – 49 %. Savukārt 47 % gadījumu komplekta saturs ir pietiekams diviem (43 %) un trijiem mēnešiem vai ilgākam laikam (4 %). Šī atbalsta sniegšanas pirmajā gadā to ģimeņu īpatsvars, kam ar komplekta saturs bija pietiekams diviem mēnešiem, bija 29 %, bet trijiem mēnešiem vai ilgākam laikam – 9 %. Atzīmējams, ka šis komplekts salīdzinājumā ar citiem tiek patērēts relatīvi visātrāk. Secināms, ka atbalsta saņēmēji bērnu higiēnas komplektus izmanto vispirms un tikai tad iegādājas papildus nepieciešamās preces.

6. Aptaujas rezultāti par individuālo mācību piederumu komplektiem

- Mācību piederumu komplekta saturs 2018. gadā 100 % gadījumu ticis izmantots savām vajadzībām pilnībā (95 %) vai lielāko daļu (5 %). Šāds pozitīvs apmierinātības rādītājs saglabājas trešo gadu kopš veikts komplektu saņēmēju apsekojums. Secināms, ka būtiska ietekme komplektu satura izmantojamības pieaugumā ir komplektu sadalīšanai atbilstoši sākumskolas un pamatskolas skolēnu vajadzībām.
- Starp piederumiem, kas visbiežāk netika izmantoti, 2018. gadā nosauktas šādas preces: burtnīcas un nošu burtnīcas, klades, vāciņi, neminot kādu konkrētu cēloni.
- Līdzīgi kā 2016. un 2017. gadā ievērojamai daļai atbalsta saņēmēju 2018. gadā ar izdalītajiem individuālajiem mācību piederumu komplektiem pieticis visam mācību gadam – šādu atbildi snieguši 49 %, savukārt vēl 35 % norāda, ka pieticis pusgamam.

7. Aptaujas rezultāti par zupas virtuvēm, saņemtajām gatavajām maltītēm

- Maltīšu izdales vietas nedaudz biežāk tiek apmeklētas gada aukstajā sezonā. To personu īpatsvars, kas 2018. gadā apmeklēja zupas virtuves gada aukstajā sezonā katru dienu vai 4-5 dienas nedēļā bija 45 %, savukārt gada siltajā sezonā – 39 % (2017. gadā – 59 % un 55 % attiecīgi).
- Maltīšu izdales vietas apmeklētāji 2018. gadā biežāk (52 % gadījumu) maltītes vienīgi saņem, nevis patērē uz vietas. Atzīmējams, ka 2018. gadā tāpat kā 2017. gadā 48 % gadījumu maltītes tiek piedāvātas arī uz vietas izdales vietā, palielinājusies tikai iespēja izvēlēties maltītes ņemt līdzī vai arī patērēt uz vietas (no 4 % gadījumu 2016. gadā līdz 9 % gadījumu 2018. gadā). Maltīšu saņēmēju rīcību nosaka atbilstošu telpu (ēšanai uz vietas) pieejamība vai izdales organizēšanas noteikumi, kas dod priekšroku vienai vai otrai rīcībai.
- Zupas virtuves biežāk apmeklē vīrieši, krievvalodīgās personas, personas bez ienākumiem, lielo pilsētu (izņemot Rīgu) iedzīvotāji. Šāda tendence uzskatāma par objektīvu, jo atkārtojas gan 2016. un 2017. gadā, gan 2018. gadā.
- Gatavās maltītes kvalitāte tās saņēmējus 96 % gadījumu apmierina – ar „jā” uz jautājumu par apmierinātību atbildējuši 80 %, bet ar „drīzāk jā” vēl 16 %. Šie rādītāji ir visai līdzīgi tiem, kas saņemti iepriekšējos gados.

8. Aptaujas rezultāti par papildpasākumiem

- Uz līdzdalību papildpasākumos aptaujas ietvaros norāda ap 20 % (2017. gadā – 12%, bet 2016. gadā – 17 %) komplektu saņēmēju un ap 24 % (2017. gadā – 17 %, bet 2016. gadā – 22 %) maltīšu saņēmēju.
- Papildpasākumu dalībnieku profils, salīdzinot to, kāds tika konstatēts 2017. gadā, nav būtiski mainījies: 15 gadus vecu un jaunāku bērnu īpatsvars ir aptuveni 15 %, 65 gadus vecas un vecākas personas veido 25 %, cilvēki ar invaliditāti – 14-15 %, migranti un dalībnieki ar ārvalstu izcelsmi – 2 %, bezpajumtnieki – 2-3 %.

- Ja analizējam, kādos tieši papildpasākumos atbalsta saņēmēji piedalījušies, vērojams, ka komplektu saņēmēji visbiežāk nosauca padomus un praktisku apmācību saistībā ar pārtiku, seminārus un individuālas konsultācijas, turpretim maltīšu saņēmēji atzinuši līdzdalību visos piedāvātajos papildpasākumu veidos, kas iespējami saistās ar palielinātu uzticēšanos nevalstiskajai vai reliģiskajai organizācijai (maltīšu izsniedzējam), kas nodrošina atbalstu, konsultācijas, padomus vai uzklausišanu un kopumā socializāciju.
- Dalība papildpasākumā lielākoties ir bijusi individuāla, tā 2018. gadā 95 % komplektu saņēmēju un 90 % maltīšu saņēmēju papildpasākumos piedalījušies vienatnē.
- Papildpasākumos iegūtās prasmes 2018. gadā kopumā tiek vērtētas kā noderīgas – šādi atbildēja 79 % komplektu saņēmēju un 87 % maltīšu saņēmēju, tajā skaitā 55 % komplektu un 74 % maltīšu saņēmēju atzina tās par “loti noderīgām” un attiecīgi 24 % un 13 % tās atzinuši par daļēji noderīgām. Komplektu saņēmēji 2018. gadā bija nedaudz kritiskāki nekā 2017. gadā par papildpasākumos iegūto zināšanu un prasmju noderību – 11 % no tiem atzīmēja, ka papildpasākumi bija ne visai noderīgi. Visbiežāk komplektu saņēmēju mazāka apmierinātība ar pasākumiem saistās ar to, ka tajos sniegtā informācija bijusi iepriekš zināma. Visbiežāk cēlonis mazākai apmierinātībai ar papildpasākumiem ir viedoklis, ka tajos sniegtā informācija bijusi iepriekš zināma, kas iespējami sasaistāms ar Latvijas Sarkanā Krusta veselības veicināšanas, saslimšanas un atkarību profilakses informatīvajiem pasākumiem, kam atbilstoši šīs PO aktuālajiem darbības virzieniem ir noteicoša loma visu papildpasākumu klāstā un ir noderīga pēc būtības, bet atbalsta saņēmējiem jau zināma, taču maz pielietojama. Savukārt mērķgrupai noderīgus papildpasākumus par budžeta plānošanu un finanšu pratību daži atbalsta saņēmēji varētu novērtēt kā sarežģītus un nesaprotamus. Raksturīgi, ka, salīdzinot ar situāciju 2017. gadā, 2018. gadā ievērojami sarucis atbildes „informācija bija pārāk teorētiska, bez praktiska pielietojuma” īpatsvars.

V. FONDA PARTNERORGANIZĀCIJU APTAUJAS REZULTĀTI PAR 2018. GADĀ PAVEIKTO

- SI 2019. gada sākumā veica PO aptauju par PO ikdienas darbībām saistībā ar atbalsta komplektu pieņemšanu un izdali, atskaišu iesniegšanu, sadarbību ar Sabiedrības integrācijas fondu, kā arī papildpasākumu nodrošināšanu 2018. gadā. 91 % anketu aizpildīja izdales vietu darbinieki un brīvprātīgie, 9 % – zupas virtuvju darbinieki un brīvprātīgie. Būtiskākie aptaujas secinājumi:
 - sadarbība ar atbalsta komplektu piegādātājiem kopumā ir veiksmīga, tomēr ir konstatētas vēl atsevišķas problēmas un ir nepieciešami uzlabojumi, piemēram, informēt izdales vietas par pēc iespējas precīzu piegādes laiku iepriekšējā dienā;
 - attiecībā uz komplektu bērniem līdz divu gadu vecumam izdales nodrošināšanu pamatā nav problēmu un apgrūtinājumu komplektu izdalē, tomēr atsevišķos gadījumos minēts, ka visai sarežģīti ir prognozēt precīzu nepieciešamo komplektu skaitu, kā arī īss realizācijas termiņš pārtikas komplektem;
 - PO organizē atbalsta saņēmēju atstāto produktu savākšanu tikai tajās vietās, kurās ir šāda nepieciešamība. Lielākoties aptaujā atzīts, ka liela daļa atbalsta saņēmēju paņem pilnu komplektu;
 - PO noskaidro atbalsta saņēmēju vēlnes un vajadzības par papildpasākumiem, kad tie ierodas pēc atbalsta komplekta, veic aptaujas vai nepieciešamības gadījumā organizē atsevišķas tikšanās;
 - pamatā PO informē atbalsta saņēmējus par papildpasākumiem, izvietojot informāciju izdales vietās, informē mutiski pie komplektu izdales, kā arī ievieto informāciju PO mājaslapā;

- PO rūpējas par atbalsta saņēmēju motivēšanu iesaistīties papildpasākumos, piemēram, pasākumus organizē cilvēkiem visizdevīgākajā laikā un vietā, pasākumu ietvaros piedāvā kafiju, tēju un/vai uzkodas, piedāvā iespēju saņemt individuālas konsultācijas, piedāvā iespēju papildpasākumā veidoto un sagatavoto izmantot cilvēka vajadzībām uz vietas vai līdzņemšanai, piemēram, sagatavoto maltīti, izveidotos materiālus vai paraugus u.c.;
- PO papildpasākumu organizēšanai pārsvarā izmanto Fonda finansējumu un brīvprātīgo darbu, nedaudz arī pašvaldību un nevalstisko organizāciju finansējumu;
- PO, īstenojot papildpasākumus, savas kompetences ietvaros atsevišķos gadījumos informē cilvēkus par ES fondu līdzfinansētajiem projektiem/pasākumiem, piemēram, par Nodarbinātības valsts aģentūras projektiem nodarbinātības veicināšanai un izglītībai, motivācijas programmu darba meklēšanai, profesionālo apmācību bezdarba riskam pakļautām personām, kā arī par veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumiem.

VI. INFORMĀCIJA PAR DARBĪBAS PROGRAMMAS ĪSTENOŠANAS PROCESĀ KONSTATĒTAJĀM PROBLĒMĀM UN IDENTIFICĒTAJĪEM RISKIEM, TO RISINĀJUMIEM

- Kopš 2015. gada Fonda atbalsts pārtikas un pamata materiālās palīdzības preču un papildpasākumu veidā tiek sniegts ģimenei (personai), kuru pašvaldības sociālais dienests atzinis par trūcīgu saskaņā ar MK noteikumiem⁵ un tajos paredzēto ienākumu līmeni vienai personai – 128,06 *euro* mēnesī pēdējo triju mēnešu laikā.
- Pēdējos piecos gados cilvēku ar trūcīgas personas statusu (unikālas personas) skaits samazinājies par 54 %, (134,3 tūkst. personas 2013. gadā, 62,3 tūkst. personas 2017. gadā). Attiecīgi arī Fonda atbalstu saņēmušo unikālo personu skaitam ir tendence samazināties: 2017. gadā pārtikas komplektus saņēmušas 60 482 personas, kas ir par 1,7 % mazāk nekā 2016. gadā (61 497 personas) un par 12 % mazāk nekā 2015. gadā (68 876 personas), savukārt higiēnas un saimniecības preču komplektus bērniem vecumā līdz 18 gadiem 2017. gadā saņēmušas 18 196 personas, kas ir par 10,9 % mazāk nekā 2016. gadā (20 419 personas) un par 29 % mazāk nekā 2015. gadā (25 675 personas). Vienlaikus jāpiemin, ka nabadzības riska rādītāji valstī saglabājas nemainīgi augsti, atsevišķām grupām ievērojami pat paaugstinoties (skat. informāciju šī ziņojuma II sadaļas 2. punktā).
- Lai nodrošinātu pārtikas un pamata materiālo palīdzību plašākam personu lokam atbilstoši to faktiskajai materiālās nenodrošinātības situācijai, veikti grozījumi MK noteikumos par "Darbības programmas "Pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšana vistrūcīgākajām personām 2014.-2020. gada plānošanas periodā" īstenošanu, kā rezultātā no 2018. gada 1. aprīļa ne tikai trūcīgām personām (ar ienākumiem līdz 128,06 *euro*) un krīzes situācijā nonākušām personām, bet arī maznodrošinātām ģimenēm (personām) ar ienākumiem līdz 188 *euro*⁶, ir pieejami Fonda pārtikas, higiēnas, saimniecības preču un mācību piederumu komplekti.
- 2018. gada 3. ceturksnī izvērtējot statistikas datus, secināts, ka cilvēku ar trūcīgas personas statusu skaits, salīdzinot ar 2017. gadu, samazinājies par 20,9 %. Vienlaikus konstatēts, ka kopējais to personu (ar trūcīgā statusu un maznodrošinātās personas

⁵ Ministru kabineta 2010. gada 30. marta noteikumi Nr. 299 "Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu" (prot. Nr. 16 33.§) Pieejams:<https://likumi.lv/ta/id/207462-noteikumi-par-ģimenes-vai-atseviski-dzivojosas-personas-atzisanu-par-trucigu>

⁶ 188 *euro* ir 40 % no Centrālās statistikas pārvaldes aprēķinātās māsaimniecību rīcībā esošo ienākumu mediānas vienam ekvivalentajam patērētājam.

statusu ar ienākumiem līdz 188 *euro*) skaits, kas var saņemt Fonda atbalstu, ir lielāks tikai par 4 %, ja salīdzinām datus ar 2017. gadu.

- Atzīmējams, ka reālais individuālais patēriņš (turpmāk – AIC) uz vienu iedzīvotāju, kas raksturo mājsaimniecību labklājību, Latvijā 2017. gadā bijis piektais zemākais ES (ES statistikas pārvaldes “Eurostat” jaunākie dati). Saskaņā ar tiem AIC, kas izteikts pirkstspējas paritātes standartos, Latvijā 2017. gadā bija 72,4 % no ES vidējā līmeņa, bet vidējie mēneša ienākumi uz vienu mājsaimniecības locekli personām, kas pakļautas dziļai materiālajai nenodrošinātībai, bija 242 *euro* (EU-SILC 2017. gada apsekojuma datiem par 2016. gada ienākumiem).
- Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī to, ka nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju īpatsvars Latvijā joprojām ir augsts salīdzinājumā ar vidējo līmeni ES, 2018. gada 4. ceturksnī tika izstrādāti priekšlikumi grozījumiem MK noteikumos par "Darbības programmas "Pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšana vistrūcīgākajām personām 2014.-2020. gada plānošanas periodā" īstenošanu, ar kuriem no 2019. gada 1. janvāra Fonda atbalstu varēs saņemt arī maznodrošinātas ģimenes (personas) ar ienākumiem līdz 242 *euro*. Vienlaikus, balstoties uz 2017. gada Fonda atbalsta saņēmēju aptaujas rezultātiem, kā arī Fonda sociālo partneru un iesaistīto pušu ieteikumiem, MK noteikumu projektā iekļauts nosacījums, ka pamata materiālo palīdzību var saņemt ne tikai ģimenes ar bērniem (kā tas līdz šim bija paredzēts Darbības programmā “Pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšana vistrūcīgākajām personām 2014.-2020. gada plānošanas periodā”), bet arī visas pilngadīgas personas. Izmaiņas attiecībā uz materiālās palīdzības piešķiršanu ir iestrādātas Darbības programmas grozījumos, kas 2018. gada decembrī iesniegta un apstiprināta EK.

2.2. Informācija un novērtējums par darbībām attiecībā uz principiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 223/2014 par Eiropas Atbalsta fondu vistrūcīgākajām personām 5. panta 6. un 11. punktā un, ja attiecināms, arī 13. punktā.

Īstenojot darbības programmu, ir nodrošinātas darbības attiecībā uz principiem, kas noteikti Regulas 5. panta 6., 11. un 13. punktā, tajā skaitā:

1) nolūkā nepieļaut dubultu finansēšanu (5. panta 6. punkts) nacionālajos normatīvajos aktos noteikts, ka:

- izmaksas, kas vienlaikus tiek segtas no diviem vai vairākiem publiskā finansējuma avotiem, tai skaitā ES fondu un citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem, ir neatbilstošas un netiek segtas no Fonda līdzekļiem;
- PO atlases pretendents iesniegumā apliecina, ka tas nepieprasīs Fonda finansējumu par tādu atbalstāmo darbību īstenošanu, kas tiek finansētas no citiem publiskā finansējuma avotiem;
- PO, kas ir pašvaldība vai pašvaldības iestāde, nesaņem Fonda finansējumu par tādu papildpasākumu īstenošanu, kas tai jānodrošina atbilstoši valsts shēmai.

Lai novērstu dubulto finansēšanu 2018. gadā papildus veiktas tādas darbības kā:

- uz Fonda izmaksas pamatojošiem dokumentiem ir atsauces uz Fondu, kā arī iespēju robežās tiek izvietotas Fonda un ES atpazīstamības zīmes;
- noslēgtajos līgumos / vienošanās ar PO ir iekļauts nosacījums par atbalstāmo darbību dubultās finansēšanas nepieļaušanu, kā arī pienākums PO nodrošināt atbilstošus pierādījumus par dubultās finansēšanas neesamību;
- PO iesniedzamajos pārskatos par darbībām ir iekļauts apliecinājums par to, ka dubultās finansēšanas risks ir novērsts un atbalsta ietvaros veiktās darbības nav finansētas no citiem publiskā finansējuma līdzekļiem, tajā skaitā ES un citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem, kā arī valsts un pašvaldības līdzekļiem;

- Fonda vadībā iesaistītās institūcijas administratīvajās un pārbaudēs darbību īstenošanas vietās gūst pārliecību par Fonda darbību nepārklāšanos ar citu publiskā finansējuma avotu, tai skaitā ar ES fondu un citu ārvalstu finansējuma līdzekļu finansētajām darbībām.
- 2018. gadā VI veica administratīvās pārbaudes attiecībā uz atbalsta saņēmēju maksājumu pieprasījumiem, kuru ietvaros pārbaudīta visu horizontālo principu, t.sk. arī dubultās finansēšanas nepieļaušanas principa ievērošana. Nodrošināta pārbaude četriem finansējuma saņēmēja maksājumu pieprasījumiem, četriem SI maksājumu pieprasījumiem par PO darbībām, četriem SI un četriem RI maksājumu pieprasījumiem par tehnisko palīdzību. Sagatavoti un pārbaudīti četri Labklājības ministrijas maksājumu pieprasījumi par Fonda tehniskās palīdzības izmaksām.
- 2018. gadā ir veiktas šādas pārbaudes darbību īstenošanas vietās: 29 SI pārbaudes 34 adresēs pie atbalstāmo darbību īstenošanai PO un viena SI atbalsta komplektu izdales nosacījumu ievērošanas – dokumentācijas pārbaude par vienu PO izdales vietu, kā arī viena VI un sertifikācijas iestādes pārbaude trijās adresēs pie atbalstāmo darbību īstenošanai PO.
- Fonda vadībā un īstenošanā iesaistītās institūcijas nodrošina darbību izmaksu atsevišķu uzskaiti un veic pamatojošos dokumentos atzīmi par Fonda atbalstu.

2) nolūkā veicināt sieviešu un vīriešu līdztiesību un dzimumu perspektīvas integrēšanu un diskriminācijas nepieļaušanu (5. panta 11. punkts), veiktas šādas aktivitātes:

- nacionālajos normatīvajos aktos ir noteikts, ka:
 - atbalstu saņem persona, kurai ir pašvaldības sociālā dienesta izsniegta izziņa par atbilstību trūcīgas personas statusam vai izziņa, kas apliecina personas nonākšanu krīzes situācijā. Trūcīgas personas izziņas izsniegšanas kritērijs ir personas ienākumu un materiālā stāvokļa novērtējums, izziņas par krīzes situāciju izsniegšanas kritērijs ir situācijas izvērtējums. No 01.04.2018. atbalstu var saņemt maznodrošināta persona, kuras vidējie ienākumi mēnesī nepārsniedz 188 *euro*. Visos gadījumos nodrošināta diskriminācijas nepieļaušana;
 - PO atlases pretendents iesniegumā apliecina, ka tas pārtikas un pamata materiālo palīdzības preču izdalīšanā un papildpasākumu īstenošanā veicinās vienlīdzīgu iespēju ievērošanu neatkarīgi no dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas;
 - PO var pēc personas ierosinājuma nodrošināt pārtikas un pamata materiālās palīdzības komplektu izsniegšanu un papildpasākumus arī tās dzīvesvietā;
 - PO izvērtē personas vajadzības un piedāvā iespējas brīvprātīgi piedalīties papildpasākumos.
- izstrādātās vadlīnijas skaidro katru horizontālo principu un iesaka pasākumus to ievērošanai darbības programmas darbībās. Vadlīnijas nosaka, ka darbību ietvaros nodrošināmi šādi horizontālie principi: dzimumu līdztiesība, diskriminācijas aizliegums un vides pieejamība, atklāta dalībnieku atlase, vides aizsardzība un pārtikas preču drošums, sabiedrības veselība, partnerība, ieinteresēto pušu iesaiste, administratīvā sloga mazināšana atbalsta saņēmējiem. Attiecībā uz dzimumu līdztiesību vadlīnijās ietverts jēdzienu skaidrojums un sniegti:
 - ieteikumi dzimumu līdztiesības principa ievērošanai pārtikas un pamata materiālās palīdzības iegādes un transportēšanas procesā (piemēram, nodrošināt, ka komplektos skolas somas un citi mācību piederumi netiek ievietoti krāsās, formās un ar zīmējumiem, kas veicina stereotipiskus priekšstatus par meitenēm un zēniem u.c.);
 - ieteikumi dzimumu līdztiesības principa ievērošanai pārtikas un pamata materiālās palīdzības izdalīšanas vistrūcīgākajām personām un papildpasākumu īstenošanas procesā (piemēram, plānojot papildpasākumu aktivitātes, apzināt un analizēt mērķa grupu raksturojošos statistikas datus un citu informāciju par problēmām un vajadzībām no dzimuma perspektīvas, īpaši pievēršot uzmanību būtiskām atšķirībām, kas var liecināt par dzimuma diskrimināciju vai arī var palīdzēt noteikt atbilstošus specifiskus pasākumus attiecīgā dzimuma līdztiesības veicināšanai vai dzimumstereotipu mazināšanai u.c.);
 - ieteikumi dzimumu līdztiesības principa ievērošanai tehniskās palīdzības īstenošanas procesā (piemēram, nodrošināt un popularizēt darba un ģimenes dzīves saskaņošanas pasākumus – summārs darba laiks, attālināts darbs, nepilns darba laiks u.c.);
- Tāpat arī attiecībā uz diskriminācijas aizliegumu vadlīnijās ietverts jēdzienu skaidrojums un sniegti ieteikumi diskriminācijas aizlieguma principa ievērošanai Fonda darbību ietvaros paredzētajās aktivitātēs (piemēram, apliecināt nediskriminācijas praksi rakstveidā, attiecinot to uz dzimumu, rasi vai etnisko izcelsmi, reliģisko, politisko vai citu pārliecību, invaliditāti, vecumu,

seksuālo orientāciju vai citiem apstākļiem. Nediskriminācijas prakses apliecinājums iekļaujams gan dažāda veida līgumos, gan atlases prasībās, gan atskaišu dokumentos par īstenotajām darbībām, tai skaitā PO pārskatos, Fonda vadībā iesaistīto iestāžu maksājumu pieprasījumos u.c.).

- Starp SI un PO noslēgti līgumi, kuros iekļautas šādas prasības:
 - nodrošināt horizontālo principu ievērošanu atbilstoši vadlīnijām un atspoguļot to pārskatā par atbalstāmo darbību īstenošanu;
 - uzkrāt datus par personu skaitu pa vecumiem, dzimumiem un, ja persona piekrīt šādus datus sniegt, arī pēc piederības kādai no šādām grupām – migrants, minoritāte, persona ar invaliditāti, bezpajumnieks.
- Visos Fonda vadības un īstenošanas posmos paredzēta horizontālo principu ievērošanas uzraudzība.
- 2018. gadā PO norādīja, ka īstenoti dažādi horizontālo principu ieviešanas pasākumi Fonda atbalsta sniegšanas vietās, tai skaitā:
 - lai nodrošinātu **dzimumu līdztiesības principa** ievērošanu, īstenoti šādi pasākumi: mērķa grupas problēmu izpēte no dzimumu perspektīvas Fonda atbalsta plānošanas stadijā; komplektu izdale un papildpasākumi īstenoti dažādos laikos, piemēram, pēc individuāla pieraksta, saskaņoti ar autobusu grafikiem, piegādājot uz mājām, ārpus darba laika; papildpasākumu tēmas pielāgotas abu dzimumu personām; kamēr vecāki saņem pakas vai piedalās pasākumos, tika pieaicināti brīvprātīgie darbinieki, kas nodrošināja bērnu pieskatīšanu; papildpasākumi tika īstenoti arī tā, lai tajos varētu piedalīties gan vecāki, gan bērni; mērķa grupa tiek uzskaitīta dzimumu griezumā.
 - lai nodrošinātu **diskriminācijas aizlieguma principa** ievērošanu, īstenoti šādi pasākumi: organizētas individuālas pārrunas ar mērķa grupu un īstenoti papildpasākumi par diskriminācijas aizlieguma principa ievērošanu ikdienā un darba tirgū.
 - lai nodrošinātu **vides pieejamības principa** ievērošanu, nodrošināti šādi pasākumi: nodrošināta telpu vides pieejamība, piemēram, uzbrauktuves, WC pielāgotas personām ratiņkrēsliem, norādes zīmes skaidri redzamas; nepieciešamības gadījumā, tiek nodrošināta atbalsta persona, kas palīdz mērķa grupas personai pārvietoties vai nogādāt komplektus līdz transportam; ja mērķa grupas persona nevar nokļūt uz izdales vietu, PO nogādā komplektus tai uz mājām; izdales vietās priekšroka saņemt komplektus bez rindas tiek dota personām ar pārvietošanās grūtībām, māmiņām ar maziem bērniem un senioriem; izdales vietas atrodas tuvu sabiedriskā transporta pieturām vai pagastu centros.
 - lai nodrošinātu **sabiedrības veselības principa** ievērošanu, īstenoti šādi pasākumi: organizēti papildpasākumi par tautas medicīnas līdzekļu izmantošanu veselības uzlabošanai, veselīgu uzturu un dzīvesveidu, bērnu aprūpes jautājumiem, atkarību profilakses jautājumiem, pirmās palīdzības sniegšanas iemaņu attīstību, rīcību ārkārtas situācijās, slimību profilaksi u.c.
 - lai nodrošinātu **vides aizsardzības un pārtikas preču drošuma principa** ievērošanu, īstenoti šādi pasākumi: komplektu izdale, uzglabāšana un gatavo maltīšu nodrošināšana notiek vietās, kas iekļautas Pārtikas un veterinārā dienesta uzraudzībai pakļauto Uzņēmumu reģistrā un nodrošināta higiēnas prasību ievērošana; tiek izstrādāts komplektu piegādes grafiks, lai mazinātu ceļa infrastruktūras noslodzi, izvairītos no ilgstošas pārtikas uzglabāšanas un produktu termiņa izbeigšanās; notiek saziņa ar pašvaldības sociālo dienestu, lai piegādātu maksimāli mērķa grupas skaitam atbilstošu un precīzu komplektu daudzumu; tiek organizēti pasākumi un izstrādāti izdales materiāli par ēdienu gatavošanu, ievērojot principu, lai ir lēti pagatavojami un izmantojami komplektos iekļautie pārtikas produkti; tiek organizēti papildpasākumi par sadzīves atkritumu mazināšanu, par pārtikas atkritumu, piemēram, iepakojuma, otrreizēju izmantošanu, pārtikas drošu uzglabāšanu, ģimenes budžeta plānošanu; lai izvairītos no pārtikas produktu pārpalikumiem, tiek nodrošināta komplektu pārdale starp PO; gadījumos, kad persona atdod kādu no komplektā iekļautajiem produktiem atpakaļ PO (brīvprātīgi, subjektīvu vai objektīvu apsvērumu dēļ), PO saņemtos produktus nodod zupas virtuvēm.
- Arī Fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošinājušas, ka tehniskās palīdzības darbībās ievēroti horizontālie principi, tai skaitā:
 - dzimumu līdztiesība un diskriminācijas aizliegums: nodrošināta iespēja noteikt individuālu darba laiku;

- vides pieejamība: lifta un ratiņkrēsla pacēlāja pieejamības nodrošināšana;
- atklāta dalībnieku atlase: pretendentu brīvas konkurences nodrošināšana iepirkumos, organizāciju brīva konkurence atklātajos PO atlases konkursos;
- vides aizsardzība: iespējas nodot papīru otrreizējai pārstrādei nodrošināšana, izdruku skaita ierobežošana, papīra (tajā skaitā otrreizēji pārstrādātā papīra) atkārtota izmantošana piezīmju veikšanai, kancelejas preču iegādē iespēju robežās izmantoti izstrādājumi, kuru ražošanā izmantota koksne, kas iegūta FSC sertificētos mežos;
- sabiedrības veselība: veselības apdrošināšanas polišu nodrošināšana darbiniekiem;
- partnerība, ieinteresēto pušu iesaiste: informācijas apmaiņa ar sabiedrības pārstāvjiem semināros, prezentācijās un darba grupās;
- administratīvā sloga mazināšana atbalsta saņēmējiem: dokumentu aprites un sarakstes elektroniskā veidā veicināšana;
- personu datu aizsardzība atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa regulas (ES) Nr. 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti nosacījumiem.

3) nolūkā nodrošināt pārtikas un pamata materiālās palīdzības preču izvēli pēc vistrūcīgāko personu vajadzībām (5. panta 13. punkts), izstrādājot nacionālos normatīvos aktus, veiktas šādas aktivitātes:

- viedokļu apzināšana par pārtikas un pamata materiālās palīdzības satura un kvalitātes prasībām un mērķa grupas vajadzībām;
- nodrošinātas konsultācijas ar PVD, Patērētāju tiesību aizsardzības centru un Veselības inspekciju kā valstī noteiktām uzraudzības funkciju veicošām institūcijām par preču kvalitātes un drošuma nosacījumiem;
- pārtikas palīdzībai noteiktā finansējuma apjoma, kas ik gadu pieejami Fonda īstenošanai, ietvaros izraudzīti produkti, ievērojot katra produkta uzturvērtību un piemērotību izdalīšanai, derīguma termiņu, kā arī apstākli, ka to uzglabāšanai nav nepieciešams speciāls temperatūras režīms;
- salīdzinot izdarei paredzētā pārtikas komplekta un personas dienas uztura enerģētiskās vērtības, veikts pārtikas atbalsta intensitātes izvērtējums. Secināts, ka pārtikas atbalsts konkrētā periodā ir 20% - 30% apmērā no nepieciešamās dienas uztura enerģētiskās vērtības, kas vienlaikus mazinātu nenodrošinātību ar pārtiku, sniedzot daļēju atbalstu atsevišķu pārtikas produktu komplektu vai gatavu maltīšu veidā, un motivētu personu palielināt savus ienākumus, nepieļaujot atkarību no Fonda atbalsta;
- paredzēts, ka reizi gadā pēc situācijas izvērtējuma var tikt iniciēta sākotnējo pārtikas preču aizstāšana ar citām enerģētiski līdzvērtīgām pārtikas precēm. Atsevišķu preču aizstāšana ar citām līdzvērtīgām paredzēta arī pamata materiālajā palīdzībā.

2.3.Kopējie rādītāji

2.3.1. Resursu rādītāji

Indikatora Nr.	Indikators (indikatora nosaukums)	Mērvienība	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Kumulatīvā vērtība
(1)	To atbilstīgo publisko izdevumu kopsumma, kas apstiprināti dokumentos, kuros izklāstīti darbību atbalsta nosacījumi	EUR	6492096	6621938	6754377	6889465	7027253	7167799	7311154	0.00	0.00	0.00	48 264 082
(2)	To attiecināmo publisko izdevumu kopsumma, kas radusies atbalsta saņēmējiem un samaksāta darbību īstenošanas gaitā	EUR	78863.99	3087601.06	4 751 085.75	5 569 223	5 598 708	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	19 085 481,80
(2a)	to attiecināmo publisko izdevumu kopsumma, kas radusies atbalsta saņēmējiem un samaksāti tādu darbību īstenošanas gaitā, kas saistītas ar pārtikas atbalsta sniegšanu, ja attiecināms	EUR	0.00	2501289.27	3 750 754.20	4407316	4 485 968	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	15 145 327,47
(2b)	to attiecināmo publisko izdevumu kopsumma, kas radusies atbalsta saņēmējiem un samaksāti tādu darbību īstenošanas gaitā, kas saistītas ar pamata materiālās	EUR	0.00	274231.36	701 106.16	859310	815 094	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2 649 741,52

	palīdzības sniegšanu, ja attiecināms												
(3)	Komisijai deklarēto attiecināmo publisko izdevumu kopsumma	EUR	0.00	1405537.56	5 205 043.01	5572251.88	5 407 220	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	17 590 052,45

2.3.2. Iznākuma rādītāji, kas raksturo izdalīto pārtikas atbalstu

Indikatora Nr.	Indikators (indikatora nosaukums)	Mērvienība	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Kumulatīvā vērtība
(4)	Augļu un dārzeņu daudzums.	Tonnas	0.00	0.00	0.00	26,92	21,42	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	48,34
(5)	Gaļas, olu, zivju, jūras produktu daudzums.	Tonnas	0.00	71,341	210,414	295,94	289,93	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	867,63
(6)	Miltu, maizes, kartupeļu, rīsu un citu cieti saturošu produktu daudzums.	Tonnas	0.00	941,695	1292,092	1275,09	1 241,65	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4 750,53
(7)	Cukura daudzums.	Tonnas	0.00	71,341	141,246	168,65	164,36	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	545,60
(8)	Piena produktu daudzums.	Tonnas	0.00	114,145	147,008	138,07	133,14	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	532,36
(9)	Tauku, eļļas daudzums.	Tonnas	0.00	142,681	183,748	167,03	161,61	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	655,07
(10)	Lietošanai gatavo produktu, citu pārtikas produktu daudzums (kas neietilpst iepriekš minētajās kategorijās)	Tonnas											

(11)	Kopējais izdalītā pārtikas atbalsta daudzums	Tonnas	0.00	1341,203	1974,508	2071,70	2 012,11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	7 399,52
(11a)	pārtikas daļa, par kuru no DP līdzekļiem ir segtas tikai transportēšanas, izplatīšanas un uzglabāšanas izmaksas	%											
(11b)	FEAD līdzfinansēto pārtikas produktu procentuālā daļa no partnerorganizāciju izdalītās pārtikas kopapjoma	%	0.00	83	71,4	84,50	81,82						
(12)	Kopējais izdalīto maltīšu skaits, ko daļēji vai pilnībā finansē no DP	Sk.	0.00	2205	204900	307170	330 060	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	844 335
(13)	Kopējais izdalīto pārtikas paku skaits, ko daļēji vai pilnībā finansē no DP	Sk.	0.00	285362	367451	335533	322 427	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1 310 773

2.3.3. Rezultātu rādītāji, kas raksturo izdalīto pārtikas atbalstu

Indikatora Nr.	Indikators (indikatora nosaukums)	Mērvienība	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Kumulatīvā vērtība
----------------	-----------------------------------	------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	--------------------

(14)	To personu kopējais skaits, kas saņem pārtikas atbalstu	Sk.	0	68876	61497	63799	69 643 ⁷	0	0	0	0	0	263815
(14a)	15 gadus veci un jaunāki bērni	Sk.	0	17782	14652	14223	13 457	0	0	0	0	0	60114
(14b)	65 gadus vecas un vecākas personas	Sk.	0	5991	6218	8158	13 954	0	0	0	0	0	34321
(14c)	sievietes	Sk.	0	41036	31671	32832	36 532	0	0	0	0	0	142071
(14d)	migranti, dalībnieki ar ārvalstu izcelsmi, minoritātes (tostarp sociāli atstumtās kopienas, piemēram, romi)	Sk.	0	1445	1084	434	949	0	0	0	0	0	3912
(14e)	cilvēki ar invaliditāti	Sk.	0	7598	6524	7196	11 429	0	0	0	0	0	32747
(14f)	bezpajumtnieki	Sk.	0	358	290	1045	924	0	0	0	0	0	2617

2.3.4. Iznākuma rādītāji, kas raksturo pamata materiālo palīdzību

2.3.4.1. Izdalīto preču vērtība

Indikatora Nr.	Indikators (indikatora nosaukums)	Mērvienība	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Kumulatīvā vērtība
(15)	Izdalīto preču kopējā vērtība naudas izteiksmē	EUR	0.00	191 692.8	605 968.58	815 378.32	712 512,66	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2 325 552,36

⁷ 2018. gadā pārtikas atbalstu saņēmušo skaits iegūts, aprēķinātajam unikālo pārtikas komplektu saņēmēju skaitam (65 657 personas) pieskaitot unikālo maltīšu saņēmēju skaitu (3 986 personas). No pārtikas atbalstu saņēmušo skaita atskaitītas tās personas, kas atbilstoši ikgadējam Fonda atbalsta lietderības un efektivitātes novērtējumam vienlaikus ir gan pārtikas komplektu, gan maltīšu saņēmēji (2018. gadā – 25 %).

(15a)	bērniem izdalīto preču kopējā vērtība	EUR	0.00	191 692.8	605 968.58	815 378.32	712 512,66	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2 325 552,36
(15b)	bezpajumtniekiem izdalīto preču kopējā vērtība	EUR											
(15c)	citām mērķgrupām izdalīto preču kopējā vērtība	EUR											

2.3.4.2. Izdalīto preču papildu kategorijas

Bērniem izdalīto preču papildu kategorijas

ID	Rādītājs	Mērvienība	Jā/Nē
16f-0	matu šampūns	Jā/Nē	Jā
16f-16	Šķidrās ziepes	Jā/Nē	Jā
16f-17	zobu pasta	Jā/Nē	Jā
16f-18	zobu birste	Jā/Nē	Jā
16f-19	universāls veļas mazgāšanas līdzeklis	Jā/Nē	Jā
16f-20	veļas pulveris (krāsainai veļai)	Jā/Nē	Jā
16f-21	trauku mazgājamais līdzeklis	Jā/Nē	Jā
16f-22	Autiņbiksītes	Jā/Nē	Jā
16f-23	Krēms zīdaiņiem un maziem bērniem līdz 24 mēnešu vecumam	Jā/Nē	Jā
16f-24	Mitrās salvetes zīdaiņu un mazu bērnu ādas kopšanai	Jā/Nē	Jā
16f-25	Autiņi (marles)	Jā/Nē	Jā
16f-26	Ziepes zīdaiņiem un maziem bērniem līdz 24 mēnešu vecumam	Jā/Nē	Jā

2.3.4.3.Svarīgākās izdalīto preču papildu kategorijas

Svarīgākās bērniem izdalīto preču kategorijas

ID	Rādītājs	Mērvienība	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
16b	Skolas somas	Jā/Nē/Tukšs			✓	✓	✓					
16c	Kancelejas preces, burtnīcas, zīmēšanas piederumi un citi skolai vajadzīgi piederumi (izņemot apģērbu)	Jā/Nē/Tukšs			✓	✓	✓					
16f-0	matu šampūns	Jā/Nē/Tukšs		✓	✓	✓	✓					
16f-16	Šķidrās ziepes	Jā/Nē/Tukšs		✓	✓	✓	✓					
16f-17	zobu pasta	Jā/Nē/Tukšs		✓	✓	✓	✓					
16f-18	zobu birste	Jā/Nē/Tukšs		✓	✓	✓	✓					
16f-19	universāls veļas mazgāšanas līdzeklis	Jā/Nē/Tukšs		✓	✓	✓	✓					
16f-20	veļas pulveris (krāsainai veļai)	Jā/Nē/Tukšs		✓	✓	✓	✓					
16f-21	trauku mazgājamais līdzeklis	Jā/Nē/Tukšs		✓	✓	✓	✓					
16f-22	Autiņbiksītes	Jā/Nē/Tukšs				✓	✓					
16f-23	Krēms zīdaiņiem un maziem bērniem līdz 24 mēnešu vecumam	Jā/Nē/Tukšs				✓	✓					
16f-24	Mitrās salvetes zīdaiņu un mazu bērnu ādas kopšanai	Jā/Nē/Tukšs				✓	✓					
16f-25	Autiņi (marles)	Jā/Nē/Tukšs				✓	✓					
16f-26	Ziepes zīdaiņiem un maziem bērniem līdz 24 mēnešu vecumam	Jā/Nē/Tukšs				✓	✓					

2.3.5. Rezultātu rādītāji, kas raksturo pamata materiālo palīdzību

Indikatora Nr.	Indikators (indikatora nosaukums)	Mērvienība	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Kumulatīvā vērtība
(19)	To personu kopējais skaits, kuras saņem pamata materiālo palīdzību	Sk.	0	25 675	19657	18 196 ⁸	17 439	0	0	0	0	0	80 967
(19a)	15 gadus veci un jaunāki bērni	Sk.	0	17782	14407	15110	12 159	0	0	0	0	0	59 458
(19b)	65 gadus vecas un vecākas personas	Sk.											
(19c)	sievietes	Sk.	0	12565	10123	9558	8 371	0	0	0	0	0	40 617
(19d)	migranti, dalībnieki ar ārvalstu izcelsmi, minoritātes (tostarp sociāli atstumtās kopienas, piemēram, romi)	Sk.	0	804	554	104	694	0	0	0	0	0	2 156
(19e)	cilvēki ar invaliditāti	Sk.	0	917	760	711	777	0	0	0	0	0	3 165
(19f)	bezpajumtnieki	Sk.											

⁸ Ziņojumā par DP īstenošanu 2017. gadā ieviesusies tehniskā kļūda. Norādītais skaitlis (18 331) tiek labots uz faktisko skaitli – 18 196

**1) ZIŅOŠANA 2017., 2022. GADA UN NOSLĒGUMA ĪSTENOŠANAS
ZIŅOJUMĀ**

Ziņošana notikusi, iesniedzot EK Gada īstenošanas ziņojumu par 2016. gadā īstenoto darbības programmu "Darbības programma pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšanai vistrūcīgākajām personām 2014.-2020. gada plānošanas periodā".

2) PIELIKUMI

Fonda Konsultatīvās darba grupas komentāru kopsavilkums atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 223/2014 par Eiropas Atbalsta fondu vistrūcīgākajām personām 13. panta 2. punktam

1. pielikumā pievienots 06.06.2019. Fonda Konsultatīvās darba grupas sanāksmes protokols ar prezentācijām un leinteresēto personu piezīmju kopsavilkums.